

รายงานการวิจัย

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุด
ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์

The Users' needs for Reading Activities Promotion in
"Chalermraj Kumaree" Public Library, Muang District,
Phetchabun Province

นงลักษณ์ ยุทธศิลป์เสวี

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2559

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุด
ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์

The Users' needs for Reading Activities Promotion in
"Chalermraj Kumaree" Public Library, Muang District,
Phetchabun Province

นางลักษ์ ยุทธศิลป์เสรี

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ทุนอุดหนุนโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ชื่องานวิจัย ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน
 “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์
 ผู้วิจัย นงลักษณ์ ยุทธศิลป์เสวี
 สาขาวิชา สารสนเทศศาสตร์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มาใช้บริการห้องสมุด จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ F-test

ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนด้านสถานที่ ผู้ใช้บริการต้องการให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดประชาชน ระยะเวลาที่ต้องการ ให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นโครงการหรือค่ายส่งเสริมการอ่าน คือ 1 วัน และวันที่ต้องการให้จัดกิจกรรมคือ วันเสาร์-อาทิตย์ ด้านความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดมีความต้องการในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ การจัดทำรายชื่อนักอ่านและการเล่นนิทาน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านในครอบครัวหรือชั้นเรียน กิจกรรมค่ายส่งเสริมการอ่าน และการเผยแพร่ข่าวสารแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด ด้านผลการเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน พบว่า ผู้ใช้บริการที่มีเพศ อายุและอาชีพต่างกันมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแตกต่างกัน แต่ผู้ให้บริการห้องสมุดที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดประชาชน

Research Title The Users' needs for Reading Activities Promotion in
"Chalermraj Kumaree" Public Library, Muang District,
Phetchabun Province

Name Nonglak Yuttasinseewee

Major Information Science

Phetchabun Rajabhat University. 2017

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the users' needs for reading enhancement activities of "Chalermraj Kumaree" Public Library, Muang, Phetchabun Province; 2) to compare the users' needs for reading enhancement activities of "Chalermraj Kumaree" Public Library, Muang, Phetchabun Province which were classified by personal factors. Questionnaires were used for data collection from 357 users of "Chalermraj Kumaree" Public Library, Muang, Phetchabun Province. Data were analyzed by using the percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research results indicated that users had overall needs at the high level for the library to organize reading enhance activities. Considering it by aspect, found that the users' need for the activity related to books content which gained the highest mean were games or competition related to book content, a list of interesting books and storytelling. The aspect of users' need for the activity related to reading enhance activity which gained the highest mean were reading activities promotion in family and classroom, reading promotion camp and the information dissemination on reading activities promotion. The results of the data analysis in comparing the users' needs for reading enhancement activities according to sex, age and occupation were significantly different at the level .05; users with different educational qualifications differed significantly in their needs for the library to organize reading enhancement activities at the .05 level.

Keyword : reading promotion activities, reading enhancement activities, public library

(ค)

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และขอขอบพระคุณ คุณศิริพร อหันตะบรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยจนแล้วเสร็จรวมถึงผู้ให้บริการห้องสมุดทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ให้โอกาสและให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

นงลักษณ์ ยุทธศิลป์เสวี

22 มีนาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน.....	6
2.2 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	9
2.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน.....	11
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชน.....	24
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์.....	27
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	33
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
5.1 สรุปผลการวิจัย	61
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	66
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
ประวัตินักวิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ความถี่ และร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
4-2 สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน	37
4-3 ความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่และระยะเวลา	38
4-4 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหา ของหนังสือและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวม	40
4-5 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้าน การจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน	41
4-6 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหา ของหนังสือของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามเพศ	42
4-7 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน จำแนกตามเพศ	43
4-8 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหา ของหนังสือของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามอายุ	44
4-9 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน จำแนกตามอายุ	46
4-10 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหา ของหนังสือของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา	48
4-11 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน จำแนกตามระดับการศึกษา	50
4-12 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ จำแนกตามอาชีพ	52
4-13 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน จำแนกตามอาชีพ	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่	
4-14 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุด ประชาชนในภาพรวมจำแนกตามเพศ	56
4-15 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุด ประชาชนในภาพรวม จำแนกตามอายุ	57
4-16 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุด ประชาชนในภาพรวมจำแนกตามระดับการศึกษา	57
4-17 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุด ประชาชนในภาพรวมจำแนกตามอาชีพ	58

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้ดีขึ้น มีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติเพราะการอ่านทำให้เกิดการพัฒนาทางความคิด ทำให้ผู้อ่านได้สร้างองค์ความรู้ ได้รับข้อมูลข่าวสาร และติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตั้งแต่ในวัยเด็กจะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาทางความคิดและสติปัญญา ดังนั้นการที่จะทำให้เด็กเห็นถึงความสำคัญของการอ่าน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษารวมถึงแหล่งบริการสารสนเทศในท้องถิ่น เช่น ห้องสมุดประชาชน ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะทำให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน มีประสบการณ์ในการอ่านกว้างขวาง และเกิดทักษะในการอ่านมากขึ้น (ไข่มุก เหล่าสุนทร. 2550 : 25)

จากผลการสำรวจสถิติการอ่านของประชากรไทย ปี พ.ศ. 2558 จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งทำการสำรวจทุก ๆ 2 ปี ได้มีการขยายค่านิยามการอ่านให้รวมการอ่านข้อความในสื่อสังคมออนไลน์ด้วย ผลจากการสำรวจประชากรตัวอย่าง 55,920 คนพบว่า แนวโน้มการอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยคนไทยอ่านหนังสือมากขึ้น 77.7% และคนไทยอ่านหนังสือมากขึ้นเป็น 66 นาทีต่อวัน เพิ่มขึ้นจากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2556 คือ อ่านเพียง 37 นาทีต่อวัน ด้านการรณรงค์เพื่อการส่งเสริมการอ่าน พบว่า วิธีการรณรงค์ให้คนรักการอ่านที่ดีที่สุด คือ การปลูกฝังให้รักการอ่านผ่านครอบครัว ให้สถานศึกษามีการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมให้มีห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมอ่านหนังสือในชุมชน หรือพื้นที่สาธารณะและทำให้หนังสือสามารถหาซื้อหรือเข้าถึงได้ง่าย (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ. ออนไลน์)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านช่วยสร้างทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการอ่านเพื่อเป็นนักอ่านที่ดี รู้เท่าทันคน ทันเหตุการณ์ ก้าวหน้าทันไปกับสังคมแห่งข้อมูลข่าวสารได้เป็นอย่างดี แต่การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้บริการเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจและความต้องการ (แม้นมาศ ขวาลิต. 2530 : 261 ; ชัยภพ เสรีผล. 2550 : 3)

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้มาเป็นเวลานาน มีหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหนังสือและการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน รัฐบาลมีการกำหนดนโยบายด้านการอ่านอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การแถลงนโยบาย ของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายด้านการศึกษา ได้แก่ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) และการกำหนดทศวรรษแห่งการอ่าน (พ.ศ. 2552 – 2561) นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีในสมัยของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2551 กล่าวถึงเรื่องการอ่านไว้ในคำแถลงนโยบายด้าน การศึกษา คือ 1) ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ระดมทรัพยากรเพื่อการ ปรับปรุงการบริหารจัดการ การศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา พัฒนาครู พัฒนา ระบบการ คัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย พัฒนาหลักสูตร รวมทั้งปรับหลักสูตรวิชาแกนหลักรวมถึงวิชา ประวัติศาสตร์ ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ 2) ปรับบทบาท การศึกษานอก โรงเรียนเป็นสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต จัดให้มีศูนย์การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการ เรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ 3) ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่าง ชาญฉลาดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ 4) เชื่อมโยงบทบาท สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทาง ศาสนาเพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในชุมชน (สุพรรณิ วราทร และ ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล. 2549)

ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าตลอดชีวิตที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าไปหาความรู้และใช้บริการได้ตามความสนใจ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ห้องสมุดประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์มี 2 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนของกรมการ การศึกษานอกโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ซึ่งทั้งสองแห่งทำหน้าที่เป็น ศูนย์กลางสนับสนุนเครือข่ายการเรียนรู้ที่มุ่งจัดกิจกรรมการบริการให้สมบูรณ์ตามบทบาทที่ได้ กำหนดไว้ตามระเบียบของกรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ.2535 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2535, 111 ; 2538, 2) ดังนี้

1. เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารของชุมชน
2. เป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน
3. เป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของชุมชน
4. เป็นศูนย์กลางการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและได้ดำเนินกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง แต่บาง

กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้น มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมไม่มากนัก ทำให้การเปลี่ยนแปลงทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร ซึ่งอาจจะเกิดจากจากหลายสาเหตุ เช่น เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมน้อย สถานที่จัดงานไม่เหมาะสม ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง หรือในบางกิจกรรมมีผู้สนใจเข้าร่วมจำนวนมาก แต่จำกัดผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น แม้การจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งจะมีการประเมินความพึงพอใจและประเมินผลการจัดกิจกรรม แต่ผลการประเมินยังไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดได้ชัดเจนนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลการวิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้ใช้และพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้อย่างเป็นรูปธรรมและตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการอ่านและความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 3) เพื่อทราบข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 5,850 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2559) ซึ่งได้มาจากรายงานสถิติข้อมูลผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปี พ.ศ.2559

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัด เพชรบูรณ์ ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

1.4 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1.1) เพศ

1.2) อายุ

1.3) อาชีพ

1.4) ระดับการศึกษา

2) ตัวแปรตาม ความต้องการด้านการจัดกิจกรรม ได้แก่

2.1) กิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ

2.2) กิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน

1.5 นิยามศัพท์

ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัด เพชรบูรณ์

ผู้ใช้บริการห้องสมุด หมายถึง ผู้เข้าใช้บริการห้องสมุดประชาชน“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยอาจจะเป็นสมาชิกห้องสมุดหรือไม่ได้เป็นสมาชิกก็ได้

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง กิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนจัดขึ้นเพื่อช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดมีความสนใจการอ่านและมาใช้บริการห้องสมุดมากขึ้น ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือและกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการ ด้านสถานที่ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม รวมถึงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือและการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ห้องสมุดประชาชนได้แนวทางจากผลการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่ผู้ใช้บริการได้อย่างเหมาะสมกับเพศ วัย อาชีพ และการศึกษา
- 2) ได้แนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชา ห้องสมุดประชาชน รวมถึงรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัย ได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของการอ่าน
2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. ห้องสมุดประชาชน
4. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 1364) ได้นิยามความหมายของการอ่าน คือ ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ต้องออกเสียง เรียกว่า อ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านในใจ ดีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง คิด นับ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึง การเสาะแสวงหาความรู้นอกเหนือจากการสอนในห้องเรียนที่ครูให้และตัวของผู้อ่านนั้นได้มีการจดจำในเรื่องราวที่อ่านและนำมาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ออกมาตามความเข้าใจของผู้อ่าน ถ้าพิจารณาในลักษณะของกระบวนการ การอ่านคือลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของกลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้ แต่ถ้าพิจารณาในลักษณะของกระบวนการที่ซับซ้อนแล้วก็จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ จิตวิทยา พัฒนาการ ภาษาศาสตร์ จิตวิทยาการศึกษา และวิชาการศึกษาส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ นั้น หมายความว่า ครูสอนอ่านจะต้องเข้าใจหลักจิตวิทยา

ประภัสสร ปันสวน (2547 : 6) ได้มีความเห็นถึงความหมายของการอ่าน ว่าการอ่านเป็นความสามารถที่จะเข้าใจความหมายที่เขียนมาแต่ละบรรทัดซึ่งผู้อ่านไม่ต้องไปสนใจกับรายละเอียดแต่จะต้องจับใจความสำคัญจากกลุ่มซึ่งสื่อความหมาย

วาสนา บุญสม (2541 : 12) และกัลยา ขวนมาลัย (2539 : 8) ได้ให้ความหมายของการอ่านในแนวใกล้เคียงว่า คือการพยายามทำความเข้าใจความหมายของตัวอักษร ถ้อยคำเครื่องหมายต่าง ๆ ออกมาเป็นความคิดความเข้าใจแล้วนำความคิดความเข้าใจมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ดังนั้นหัวใจของการอ่านอยู่ที่การทำความเข้าใจความหมายของคำ

ประสารพร ชนะศักดิ์ (2542 : 14) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอด และการที่ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องราวตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถทางภาษา ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และทัศนคติของผู้อ่าน

แม่นามาส ขวลิต (2544) และ มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2547) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

จากนิยามข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่าน คือ การรับรู้ความหมายจากสัญลักษณ์ทั้งในรูปของตัวอักษร ถ้อยคำ เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดออกมาจากความรู้สึกนึกคิด ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยถ่ายทอดผ่านสื่อกลาง ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของวัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

ในยุคของข้อมูลข่าวสาร เกิดภาวะการฉะตักยะหลายของสารสนเทศ (information explosion) ทำให้เกิดสารสนเทศในแต่ละวัน เผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ ออกมาอย่างมากมาย ประกอบกับพฤติกรรมการอ่านของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย แต่ถึงแม้การอ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะเป็นที่นิยมมากขึ้น แต่จากผลการสำรวจการอ่านของประชากร ในปี พ.ศ. 2558 แสดงให้เห็นว่าประชากรอ่านจากสื่อประเภทสิ่งพิมพ์มากที่สุด ร้อยละ 67.3 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2558 : 13) ดังนั้น การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง ยังมีความเจริญด้านเทคโนโลยีเท่าใด การอ่านยังมีความสำคัญและจำเป็นมากเท่านั้น คนทั่วไปการอ่านจะจำเป็นจะต้องได้รับการปลูกฝังมาแต่เยาว์วัยจากครอบครัว โรงเรียน และสังคม การส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการอ่านรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนั้น จะถือเป็นสิ่งสำคัญ กรมวิชาการได้ให้แนวทางในการพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในวิถีประจำวัน ริเริ่มโครงการรณรงค์เพื่อการส่งเสริมการอ่าน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2528 เป็นต้นมาและมี

การเผยแพร่เทคนิคการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างกว้างขวาง เช่น ส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนทั่วประเทศ โดยมีนโยบายมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็นทำเป็น มีนิสัยรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ, 2544)

การอ่านหนังสือนั้นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตคนเราอย่างยิ่ง จินตนา ไบกาช ยี (2543 : 23) ได้สรุปบทบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือ

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่ต้องมีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมาธิ มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่าน จิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความนั้นๆ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าวๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษรเป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมาก สามารถเลือกอ่านเองได้
7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองของผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดขัดอยู่กับแนวคิดใดๆ โดยเฉพาะ
8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2.1 ความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นงานบริการอย่างหนึ่งที่ห้องสมุดจัดขึ้นเป็นครั้งคราว เพื่อเร้าใจให้บุคคลเกิดความอยากรู้ อยากอ่านหนังสือ เห็นความจำเป็น ความสำคัญของการอ่าน และให้มีนิสัยรักการอ่าน ห้องสมุดแต่ละประเภทสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ตามความเหมาะสมของผู้ใช้แต่ละระดับ เพื่อให้ผู้อ่านได้มาใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งห้องสมุดได้จัดหาเอาไว้อย่างคุ้มค่า ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้นิยามของคำว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

บุบผา เรืองรอง (2554, 10) กล่าวถึง กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ การกระทำต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจที่จะอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินที่จะอ่าน เกิดความมุ่งมั่นที่จะอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย

แม่นมาส ขวาลิต (2546, 77) ได้นิยามความหมายของ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนให้ถึงระดับการอ่านเป็นและอ่านจนเป็นนิสัย

ฉวีวรรณ อุหาภินันท์ (2545, 93) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระตุ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสนใจการอ่านจนกระทั่งมีนิสัยรักการอ่าน นำประโยชน์จากการอ่านไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่านทุกประเภท

สุชุม เกลยทรัพย์ (2531 : 223) ความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งสนับสนุนทักษะต่าง ๆ ที่จะจูงใจให้คนเกิดความอยากรู้ อยากอ่าน จนเกิดเป็น “นิสัยรักการอ่าน” และนิสัดังกล่าวจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันกว้างขวาง อันจะส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ การจัดนิทรรศการ การแสดงหุ่น การเล่นเกม การจัดตั้งชมรม การแสดงละคร การวาดภาพหรือระบายสี การจัดฉายภาพยนตร์ งานสัปดาห์หนังสือ ฯลฯ โดยกิจกรรมเหล่านี้ต้องสอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการเพศ วัย อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาของแต่ละคน

จากการนิยามข้างต้น สรุปความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้ว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตาม ที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความสนใจการอ่านมากขึ้นไม่ว่าวัตถุประสงค์การอ่านจะเพื่อความบันเทิงหรือเพื่อความรู้ และกิจกรรมนั้น ทำให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของการอ่าน มีนิสัยรักการอ่านและพัฒนาตนเองจากการอ่านสามารถใช้ประโยชน์จากการอ่านในการเรียนและในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ในด้านความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ญัตติกา ขวกเขียว (2550 : 25) ได้กล่าวถึง กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ว่าเป็นกิจกรรมที่เริ่มจากครอบครัว ส่งเสริม ให้บุตรหลานมีนิสัยรับการอ่านได้โดย การสนับสนุน ชักชวน เห็นความสำคัญ อ่านให้ดูอ่านให้ฟัง มีหนังสือ ไว้ในบ้าน และหนังสือก็ควรมีรูปแบบ เนื้อหาต่าง ๆ ที่เร้าความสนใจ เหมาะสมกับเพศ และวัยของผู้อ่าน มีหลากหลายตามความต้องการ ทางโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น ก็สนับสนุนได้ด้วยการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านอำนวยความสะดวกให้กำลังใจ ให้โอกาส ให้สอดคล้องกับความสนใจและที่สำคัญตัวผู้อ่านเอง ควรมีความตั้งใจ สนใจ พยายาม ฝึกฝนตนเองในการอ่านด้วย

นักสำรวจ นพูนิตี และ สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2558 : 278) ได้อธิบายถึง กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ การกระทำ เพื่อ

- 1) เร้าใจบุคคลหรือบุคคลที่เป็นเป้าหมายให้เกิดความอยากรู้ อยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะ หนังสือที่มีคุณภาพ
- 2) เพื่อแนะนำ ชักชวนให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉานสามารถนำความรู้จากหนังสือ ไปใช้ประโยชน์ เกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ดีขึ้น
- 3) เพื่อกระตุ้น แนะนำ ให้อากรู้ อยากอ่านหนังสือหลายอย่าง เปิดความคิดให้กว้างให้มีการอ่านต่อเนื่องจนเป็นนิสัยพัฒนาการอ่านจนถึงขั้นที่สามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้
- 4) เพื่อสร้างบรรยากาศที่จูงใจให้อ่าน

2.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2.2.1 วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ความสามารถในการอ่านมีความสำคัญกับบุคคลอย่างมาก การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการแสวงหาความรู้จากสื่อทุกประเภท อย่างไรก็ตามการอ่านหนังสือให้เกิดความแตกฉานและอ่านจนเป็นนิสัย หรือมีนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับบุคคล โดยเฉพาะเด็กหรือนักเรียน มิใช่สิ่งที่กระทำง่ายนัก ห้องสมุดจึงจำเป็นต้องมีวิธีการหรือกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) เพื่อพัฒนาความสนใจและสนิยมในการอ่านให้กว้างขวางขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน
- 2) สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการอ่าน
- 3) มีทักษะและวิจารณญาณในการอ่าน
- 4) ประชาสัมพันธ์และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ใช้กับห้องสมุดและบรรณารักษ์

- 5) กระตุ้นและจูงใจให้ผู้เข้ามาใช้ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศ
- 6) แนะนำหรือนำเสนอทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด

2.2.2 ประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่จัดขึ้นในห้องสมุดมีหลายแบบ แม้นมาส ชวลิต (2546 : 223-224) ได้ รวบรวมกลุ่มของกิจกรรมตามลักษณะกิจกรรมดึงดูดความสนใจโดยทางประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ หลายอย่างรวมกันไว้ 4 ประเภท คือ

1) กิจกรรมซึ่งเราใตประสาท หมายถึง กิจกรรมที่ใช้เสียงและคำพูดเป็นหลัก กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การเล่านิทานให้ฟัง การเล่าเรื่องหนังสือ การอ่านหนังสือให้ฟัง การแนะนำหนังสือด้วยปากเปล่า การ บรรยาย การอภิปราย การโต้ว่าที่เกี่ยวกับหนังสือ การบรรเลงดนตรี และการร้องเพลงจากบทละครเรื่อง กิจกรรมประเภทนี้ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน

2) กิจกรรมที่เราจักประสาท หมายถึง กิจกรรมที่ชวนให้ดูฟังพิจารณา และอ่าน ความหมายของสิ่งที่ เห็น กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การจัดแสดงภาพชนิดต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ หนังสือและสิ่งของ โดยมีคำบรรยายอธิบายสิ่งที่แสดงกิจกรรมประเภทนี้ มุ่งให้ผู้ชมใช้สมาธิในการ ชม

3) กิจกรรมซึ่งเราใตและจักประสาทในขณะเดียวกัน เป็นกิจกรรมซึ่งชวนให้ฟัง และดูไปพร้อม ๆ กัน ประสานประสาททั้งสองให้ทำงานร่วมกัน เช่น เล่านิทานโดยให้ดู ภาพประกอบซึ่งจัดเตรียมไว้โดยเฉพาะ เล่านิทานและให้ดูภาพประกอบในหนังสือ เล่านิทานโดยใช้ทัศนวัสดุประกอบจากภาพนิ่งซึ่งมีคำบรรยาย

4) กิจกรรมซึ่งให้ผู้เป็นเป้าหมายได้ร่วมกัน กิจกรรมทำนองนี้ช่วยให้ผู้เป็นเป้าหมาย เกิดความสนุก และภาคภูมิใจรู้สึกที่ตนเองมีความสามารถ เช่น เมื่อเล่านิทานแล้วก็ให้ผู้ฟังวาด ภาพประกอบ ให้แสดง ท่าทางประกอบ ให้ร้องเพลงตามตัวละครในนิทานที่แข่งขันเล่าเรื่องที่ได้ฟัง ไปแล้ว จากกลุ่มของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 4 ประเภท ที่กล่าวมานี้ บรรณารักษ์สามารถจัดให้ เหมาะสม กับเหตุการณ์ และสถานที่ได้

2.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

กิจกรรมของห้องสมุดหรือกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะจัดให้มีขึ้นควบคู่กับการให้บริการของห้องสมุด กิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่ห้องสมุดทุกแห่งควรจัดให้มีขึ้นเป็นประจำ หรือครั้งคราวจะมากหรือห้อยขึ้นอยู่กับความสามารถและความเป็นไปได้ของห้องสมุดแต่ละแห่ง การจัด

กิจกรรมจะช่วยเพิ่มชีวิตชีวาให้แก่ห้องสมุดและช่วยดึงดูดความสนใจ กระตุ้นให้ผู้สนใจการอ่าน
 ละการค้นคว้ามากขึ้นบางครั้งผู้ใช้นั้นยังไม่สนใจหรือไม่รู้จักห้องสมุดเลยและอาจไม่ทราบว่าห้องสมุด
 มีความสำคัญอย่างไร การจัดกิจกรรมจะทำให้คนรู้จักห้องสมุด และสามารถใช้เวลาว่างต่าง ๆ ได้
 อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.1 ข้อควรพิจารณาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมที่จัดควรให้มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และสอดคล้องความรู้
 คือทำอย่างไรที่จะให้ผู้ใช้นั้นมีส่วนร่วมกับห้องสมุดด้วยความสบายใจ บรรณารักษ์จะต้องเป็นผู้เลือก
 กิจกรรม โดยพิจารณาถึงผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ คือ

1. วัย ผู้ใช้ที่อยู่ในวัยที่แตกต่างกันย่อมมีความสนใจที่แตกต่างกัน
2. เพศ ผู้ใช้แต่ละเพศย่อมสนใจเรื่องที่แตกต่างกัน เช่น สตรีสนใจเรื่องการแต่ง
 กาย นรุษสนใจเรื่องการคิดค้น การค้นพบสิ่งใหม่ และการทดลอง เป็นต้น
3. การศึกษาและสภาพแวดล้อม การศึกษาและสภาพแวดล้อม หรือแม้แต่
 ประสบการณ์ของผู้ใช้ จะเป็นตัวบ่งชี้ในการเลือกจัดกิจกรรมของบรรณารักษ์ด้วย
 การจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง บรรณารักษ์ควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ในการจัด เพื่อได้ทราบความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง
 ว่า ผู้ใช้จะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง และผลที่ได้สมกับความคาดหวังหรือไม่ เช่น จัดขึ้นเพื่อให้
 ผู้ใช้รักการอ่าน หรือเพื่อให้รู้จักวิธีศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฉะนั้นบรรณารักษ์จำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่อง
 จะต้องวางจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

2. จัดเพื่อใคร หมายถึง ผู้ที่ได้รับบริการคือใคร ซึ่งห้องสมุดประชาชนจะมีผู้ใช้
 หลายระดับ คือมีทุกเพศทุกวัย ซึ่งในแต่ละวัยมีความสนใจแตกต่างกัน และนอกจากนี้ยังมีความ
 แตกต่างกันในเรื่องพื้นฐานการศึกษา ดังนั้น การจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงความสนใจของผู้ใช้ในแต่
 ละวัยด้วย

3. จัดอะไร เมื่อทราบว่าผู้ใช้เป็นใครและได้กำหนดวัตถุประสงค์และผู้ใช้มาก
 ที่สุด เช่น ขั้นต่อไปต้องคิดว่าจะจัดกิจกรรมประเภทไหนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และผู้ใช้ที่มาก
 ที่สุด เช่น

- 3.1 เล่นิทานสำหรับเด็กเล็ก
- 3.2 เล่าเรื่องหนังสือสำหรับเด็กโต
- 3.3 จัดอภิปรายสำหรับวัยรุ่น
- 3.4 กิจกรรมกลุ่มสนทนาให้แก่ผู้ใหญ่

3.5 กิจกรรมที่ควรจัดให้แก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป เช่น

- 3.5.1 กิจกรรมความรู้ทางด้านอาชีพ
- 3.5.2 กิจกรรมความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัย
- 3.5.3 กิจกรรมความรู้ทางด้านช่าง
- 3.5.4 กิจกรรมความรู้ทางการเมืองการปกครอง

4. จัดเมื่อไร เวลาในการจัดกิจกรรม เป็นปัญหาที่บรรณารักษ์พึงระลึกไว้เสมอ ถ้าจัดกิจกรรมในเวลาที่ไม่เหมาะสม ก็จะไม่มีส่วนร่วมกิจกรรม ถึงแม้ว่ากิจกรรมนั้นบรรณารักษ์จะจัดไว้เป็นอย่างดีก็ตาม เช่น การจัดกิจกรรมในฤดูฝน หรือการจัดกิจกรรมในช่วงเวลาสอบของนักเรียน หรือการจัดกิจกรรมตรงกับหน่วยงานอื่น หรือตรงกับเทศกาลประจำปี จะทำให้ประชาชนให้ความสนใจต่อกิจกรรมของห้องสมุดน้อยลง หรืออาจไม่สะดวกในการเดินทาง อย่าลืมว่าการจัดกิจกรรมในเวลาที่เหมาะสมนั้น จะช่วยให้บรรณารักษ์มีความสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง

5. การเตรียมตัว บรรณารักษ์จะต้องมีความพร้อมและมีการเตรียมตัวล่วงหน้าเพราะการเตรียมตัวที่ดีจะเพิ่มความมั่นใจ และสร้างความสำเร็จด้วยดี ควรวางแผนกำหนดกิจกรรม และต้องเตรียมอย่างรอบคอบ

6. การประเมินผล เมื่อการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งสิ้นสุดลง ควรได้มีการประเมินผลว่ากิจกรรมนั้น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนดีและส่วนบกพร่องอะไรที่จะต้องแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

2.3.2 ประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

บรรณารักษ์ก็สามารถเลือกจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับบุคคลวัยต่าง ๆ ได้ อย่าลืมว่า วัยที่ต่างกันย่อมมีความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกัน การเลือกจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยจึงเป็นเรื่องที่บรรณารักษ์ควรคำนึงเสมอ กิจกรรมที่ควรจัดในห้องสมุดประชาชน มีดังต่อไปนี้

1) การจัดป้ายนิเทศ

ป้ายนิเทศ (Bulletin board) คือ แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ความรู้ ประกอบด้วยภาพและตัวอักษร พร้อมทั้งวัตถุอื่น ๆ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้

ห้องสมุดส่วนมากจะมีป้ายนิเทศอยู่ส่วนหน้าของห้องสมุด หรือใช้ฝาผนังทำเป็นป้ายนิเทศ หรือบางครั้งเป็นป้ายเล็ก ๆ ที่มุมห้อง ซึ่งจะอยู่ในที่ ๆ เห็นเด่นชัดบางห้องสมุดป้ายนิเทศจะอยู่ตรงข้ามทางเข้าออกของห้องสมุด

ห้องสมุดที่ใช้ฝาผนังเป็นป้ายนิเทศ ถ้าขนาดของป้ายนิเทศใหญ่เกินไป ควรใช้วัสดุตกแต่งให้ดูเล็กลง

ห้องสมุดมีวัตถุประสงค์ในการจัดป้ายนิเทศ คือ

1.1 เพื่อแจ้งเหตุการณ์ประจำวัน ประจำสัปดาห์ ประจำเดือน หรือประจำปี

1.2 เพื่อเผยแพร่ความรู้ในเรื่องต่างๆ

1.3 เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์งานของห้องสมุด

วัสดุที่ใช้จัดป้ายนิเทศ ได้แก่ ของจริง หุ่นจำลอง ภาพสามมิติ ภาพต่างๆ แผนภูมิ สถิติ เป็นต้น ในการจัดป้ายนิเทศแต่ละครั้งต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัด ซึ่งควรตรงกับความ ต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด แต่มีสิ่งดึงดูดความสนใจ ซึ่งอาจเป็น ภาพ คำขวัญ และตัวอักษร

การจัดป้ายนิเทศ บรรณารักษ์ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ควรเลือกใช้ถ้อยคำ กระทัดรัด อธิบายความสั้นๆ และมีวิธีการจัดตัวอักษรและวางภาพอย่างมีศิลปะ

2) การจัดนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการ คือ การใช้สื่อหรืออุปกรณ์เพื่อการถ่ายทอดในการเผยแพร่ งาน เพื่อการศึกษาและการโฆษณา เช่น การนำเอาภาพถ่าย ภาพเขียน สถิติ แผนภูมิ หรือวัสดุ กราฟฟิค อื่นๆ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง มาจัดประกอบการบรรยาย การ อภิปราย และการสาธิตในเรื่องต่างๆ ที่ประชาชนสนใจ ซึ่งจะให้ผลดีต่อคนหมู่มาก เพราะการจัดตั้งการแสดงนิทรรศการจะสามารถอยู่ได้นาน และประชาชนหมุนเวียนกันดูซึ่งไม่จำกัดเวลา

การจัดนิทรรศการมีวัตถุประสงค์ คือ

2.1) เพื่อจูงใจให้ผู้ใช้เข้ามาใช้หนังสือในห้องสมุดมากขึ้น

2.2) เพื่อให้ห้องสมุดอยู่ในความสนใจและความนิยมของผู้ใช้

2.3) เพื่อแสดงให้เห็นผู้ใช้ทราบถึงบริการและวัสดุอุปกรณ์ของห้องสมุด

2.4) เพื่อเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและกิจกรรมของห้องสมุด

2.5) เพื่อเพิ่มบรรยากาศและความมีสีสันให้แก่ห้องสมุด

นิทรรศการที่ห้องสมุดจัดมี 2 ประเภท คือ

1) นิทรรศการแสดงเรื่องราวของห้องสมุด เช่น การจัดแสดงหนังสือใหม่ การจัดแสดงหนังสือในสาขาวิชา การจัดแสดงหนังสือตามเหตุการณ์สำคัญ และการจัดนิทรรศการวัน สัปดาห์ห้องสมุด เป็นต้น

2) นิทรรศการแสดงเรื่องที่น่าสนใจทั่วไป เช่น จัดตามวันสำคัญ จัดตามเทศกาล จัดตามวันครบรอบปีเรื่องต่างๆ

3) การเล่าเรื่องหนังสือ

เป็นการแนะนำหนังสือ โดยการพูดให้ผู้ฟังเกิดความสนใจและอยากอ่านหนังสือ โดยเลือกจุดเด่น ๆ ของหนังสือมาเล่า พร้อมทั้งแสดงรูปเล่มหนังสือนั้น นับเป็นวิธีเชิญชวนให้สนใจและอยากอ่านเองต่อไป แตกต่างจากการเล่านิทาน เพราะไม่จำเป็นต้องเล่าจนจบทั้งเรื่อง

บรรณารักษ์ต้องศึกษาหนังสือที่จะเล่าก่อน ต้องเป็นผู้พูดที่ดี และมีศิลปะในการพูด เพราะต้องใช้วิธีการพูดเป็นการสื่อสารกับผู้ฟัง มีความมั่นใจในเรื่องที่เล่า ต้องรู้จักจับบันทึกเรื่องราวที่จะนำไปเล่าว่าตอนใดสมควรเล่าและจบอย่างไรถึงลำดับ เช่น ถ้านวนโวหารที่ดีหรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจ เป็นต้น

- 3.1) หนังสือสารคดี
- 3.2) หนังสือนวนิยาย
- 3.3) เรื่องสั้น
- 3.4) หนังสือใหม่
- 3.5) หนังสือที่ได้รับรางวัล
- 3.6) หนังสือของนักเขียนที่น่าสนใจ

การจัดนิทรรศการนี้ บรรณารักษ์ควรติดต่อกับโรงเรียนหรือประชาสัมพันธไว้แต่เนิ่น ๆ ในครั้งหนึ่งอาจแนะนำหนังสือตั้งแต่ 1 เล่ม จนถึงหลายเล่ม อาจใช้เวลา 15 นาที 30 นาที หรือ 45 นาที และเลือกหนังสือให้เหมาะสมกับวัย เพศ และพื้นฐานการศึกษาของผู้ฟัง

4) การแนะนำหนังสือ

การแนะนำหนังสือ เป็นการชักชวนเร้าใจให้ผู้ฟังสนใจในการอ่าน แตกต่างจากการเล่าเรื่อง ซึ่งผู้แนะนำไม่ต้องเล่าเรื่องโดยละเอียดนัก เพียงบอกเรื่องย่อ ๆ เน้นการวิเคราะห์ข้อดีข้อบกพร่องและประโยชน์ที่ผู้ฟังจะได้รับ อาจแนะนำด้วยวิธีพูด หรือด้วยวิธีเขียนปิดประกาศหรือจัดนิทรรศการ การเลือกหนังสือที่จะแนะนำควรเลือกหนังสือที่จะแนะนำดังนี้

- 4.1) ประเภทที่คนสนใจและเป็นประโยชน์ในกลุ่ม
- 4.2) ประเภทวิชาการ
- 4.3) ประเภทหนังสืออ้างอิง
- 4.4) ประเภทหนังสือเป็นชุด เช่น ชุดวัฒนธรรมประเพณี ชุดท่องเที่ยว ชุด

การละเล่น ฯลฯ

- 4.5) หนังสือสารคดี
- 4.6) หนังสือนวนิยายเรื่องสั้น

- 4.7) หนังสือสำหรับเด็ก
- 4.8) หนังสือดีแต่มีคนอ่านน้อย
- 4.9) หนังสือใหม่
- 4.10) หนังสือที่ได้รับรางวัล

ควรใช้เวลาประมาณ 15 นาที 30 นาที หรือ 45 นาที

5) การเล่านิทาน

การเล่านิทาน เป็นกิจกรรมที่จัดสำหรับเด็ก การเล่านิทาน นอกจากจัดเพื่อให้เด็กๆ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ขณะที่เล่าบรรณารักษ์สามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี

องค์ประกอบของการเล่านิทานดังนี้

- 5.1) ผู้เล่าจะต้องเข้าใจจิตวิทยาของเด็กว่าชอบหรือไม่ชอบสิ่งใด
- 5.2) ผู้เล่าจะต้องมีเทคนิคในการเล่า เพื่อให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการ มีอารมณ์คล้อยตาม และถ้อยคำที่ใช้ไพเราะน่าฟัง

5.3) นิทานที่เล่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับเด็ก บรรณารักษ์ควรเลือกเรื่องที่เด็ก ๆ ชอบ เช่น มีความเคลื่อนไหวอยู่ในเรื่อง มีเนื้อเรื่องเร้าใจ มีพรรณนาโวหารและมีภาพพจน์ มีคำซ้ำและคล้องจอง ตัวละครมีปฏิกิริยาไหวพริบ เนื้อเรื่องมีความรู้สึกสะเทือนใจ เรื่องที่มีความสนุกสนาน เป็นต้น ไม่ควรเลือกนิทานที่มีความสยดสยองน่ากลัวเรื่องที่มีการสั่งสอนมากเกินไป หรือใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

5.4) เวลาและสถานที่ในการเล่า ส่วนใหญ่ใช้สถานที่ คือ ที่มุมหนังสือสำหรับเด็ก หรือมุมใดมุมหนึ่งของห้องสมุด ใช้เวลาดังแต่ 15 นาที จนถึง 40 นาที

วิธีการเล่า บรรณารักษ์ควรพัฒนา เปลี่ยนแปลง และปรับปรุงวิธีการเล่าของตนบ้าง ถ้าเป็นเด็กกลุ่มเดิม เช่น การเล่าปากเปล่า การเล่าโดยการร้องเพลงประกอบการเล่าโดยใช้หนังสือประกอบ การเล่าโดยการเล่นเชือกประกอบ การเล่าโดยการพับกระดาษ การเล่าโดยใช้หุ่น การเล่าโดยการวาดภาพประกอบ การเล่าโดยใช้แผ่นใส การเล่าประกอบการฉายภาพยนตร์ หรือภาพนิ่ง การเล่าด้วยการแสดงละครประกอบ เป็นต้น

6) การแสดงหุ่น

การแสดงหุ่นหรือการเชิดหุ่น เป็นการเล่านิทานอีกวิธีหนึ่ง เด็ก ๆ จะชื่นชอบการแสดงหุ่นมาก เพราะมีสีสัน มีการเคลื่อนไหว มีท่าทางประกอบ มีเสียงดนตรี ฉะนั้นกิจกรรมการแสดงหุ่นจึงสามารถดึงดูดเด็กให้เข้าห้องสมุดได้มากที่สุดทีเดียว หุ่นมีหลายชนิด แต่ที่นิยมแสดง

กัน คือ การแสดงหุ่นกระบอก บรรณารักษ์ควรศึกษาวิธีเชิดหุ่น การออกเสียง และการออกท่าทางของหุ่น

ประโยชน์ของการแสดงหุ่น

6.1) หุ่นช่วยในการแสดงออกของอารมณ์ เด็กบางคนจะมีชีวิตที่ประสบกับความไม่สมหวัง ซึ่งหุ่นจะช่วย让孩子ได้มีโอกาสสร้างจินตนาการและคิดไปในแนวทางที่เขาปรารถนา และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของจิตใจได้

6.2) หุ่นช่วยให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์

6.3) หุ่นช่วยพัฒนาการทางด้านสังคมให้แก่เด็ก ทำให้เด็กรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความสามัคคี

หุ่นมี 4 ชนิด คือ

1. หุ่นนิ้วมือ เป็นหุ่นรูปคน หรือสัตว์ตัวเล็ก ๆ ใช้นิ้วสอด หุ่นชนิดนี้ ไม่สามารถเคลื่อนไหวท่าทางได้มาก เพราะมีนิ้วบังคับเพียงนิ้วเดียว จึงเหมาะที่จะใช้ประกอบการเล่านิทาน และสอนบทหรือกรอองแก่เด็กมากกว่า

2. หุ่นเงา เป็นหุ่นที่ทำจากหนังหรือกระดาษแข็งเช่นเดียวกับหนังตะลุง มีไม้ยึดโยงส่วนต่างๆ ของตัวหุ่นในส่วนที่ต้องการให้เคลื่อนไหว การแสดงต้องใช้จอผ้าขาว และเชิดจากหลังโรงโดยมีไฟส่องหลังตัวหุ่น

3. หุ่นกระบอกหรือหุ่นมือ เป็นตัวหุ่นที่ทำด้วยปูนปลาสเตอร์ กระดาษเปื้อบ กระดาษปะ สลักด้วยไม้ หรือเย็บด้วยผ้า มีเสื่อค้ำที่คอหุ่นเพื่อซ่อนมือในการเชิด ใช้นิ้ว 3 นิ้ว คือ นิ้วกลาง นิ้วชี้ และนิ้วหัวแม่มือ เวลาแสดงหุ่นสามารถเคลื่อนไหวมือและศีรษะได้ และอีกแบบคือตัวหุ่นที่เชิดทั้ง 5 นิ้ว โดยสอดนิ้วมือเข้าไปที่ส่วนหัว เช่น หุ่นตัวงู หุ่นตัวกบ เป็นต้น

4. หุ่นชัก หุ่นชนิดนี้จะสร้างเต็มตัวหุ่นครบทุกส่วน จะเชิดจากข้างบน โดยมีลวดหรือเชือกเส้นเล็กๆ ห้อยระโยงระยางตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย หุ่นชักนี้เวลาเชิดแล้วจะเคลื่อนไหวได้เหมือนคนจริงๆ ผู้เชิดต้องมีความชำนาญจึงสามารถทำได้เหมือนสมจริงและเป็นธรรมชาติ หุ่นชักมีข้อเสียตรงที่ว่าต้องใช้เวลาในการทำนานและใช้ต้นทุนสูง ต้องมีอุปกรณ์ประกอบฉากเหมือนจริง และผู้เชิดต้องอาศัยการฝึกฝนมาก

การเลือกเรื่องสำหรับแสดงนั้น บรรณารักษ์ต้องสำรวจดูก่อนว่าผู้ชมเป็นใครเลือกเรื่องให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีความสนุกสนาน ตื่นเต้น มีบทบาท และใช้เพลงหรือดนตรีประกอบการดำเนินเรื่องต้องไม่ยืดเยื้อ และไม่สั่งสอนมากเกินไป หลักในการเลือกเรื่องใช้วิธีการเลือกเช่นเดียวกับการเล่านิทาน

7) การฉายวิทัศน์และภาพนิ่ง

การฉายวิทัศน์และภาพนิ่ง บรรณารักษ์สามารถทำได้โดยไม่ยุ่งยากนักไม่เหมือนกับ การฉายภาพยนตร์ ใช้สถานที่ไม่มากนัก อาจเป็นมุมใดมุมหนึ่งของห้องสมุด บรรณารักษ์จัดหา ภาพนิ่ง (สไลด์) หรือวิทัศน์ที่มีเรื่องราวที่เป็นสารประโยชน์มาฉายหรือเปิดให้ผู้เข้าห้องสมุดได้ดู เช่น เรื่องการทดลองทางวิทยาศาสตร์ พระราชกรณียกิจต่าง ๆ เป็นต้น ปัจจุบันการจัดหาวัสดุ ดังกล่าวไม่ยุ่งยาก เพราะมีจำหน่ายหรือเช่ามาจากร้านได้บรรณารักษ์ควรจัดตารางการฉายและ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้าทราบก่อนการฉายจริง

8) การอภิปรายที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น

การอภิปรายที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น คือ การเชิญคนกลุ่มหนึ่งที่มีความรู้ความสนใจใน เรื่องเดียวกัน หรือมีปัญหาทำนองเดียวกัน มาร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน บางครั้งอาจเป็นการพูดในหมู่ผู้ร่วมอภิปรายด้วยกันเอง แต่ในบางครั้งก็มีผู้ฟังด้วย การอภิปรายจัด ขึ้นเพื่อให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้ฟังอย่างละเอียด ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้อภิปราย และผู้ฟัง ซึ่งเป็นการช่วย และการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในการอภิปรายในตอนท้าย หลังมีการ อภิปรายแล้ว นอกจากนั้นควรแนะนำให้ผู้ฟังไปอ่านหนังสือเพิ่มเติมในเรื่องที่อภิปรายนั้น

9) การโต้วาที

ห้องสมุดประชาชนสามารถจัดกิจกรรมการโต้วาที โดยจัดให้มีกลุ่มสนใจเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ผู้โต้วาทีได้เตรียมตัวโดยการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดซึ่งการโต้วาทีเป็นการ แสดงความคิดเห็นโดยการพูด ที่ฝ่ายหนึ่งเสนอความคิดเห็นและอีกฝ่ายหนึ่งกล่าวค้านความคิดเห็น ต่างก็ใช้วาทศิลป์กล่าวค้านความคิดเห็นของกันและกันอย่างมีระเบียบใช้เหตุผล ข้อเท็จจริงพยายาม ชี้ให้เห็นว่า ความคิดเห็นของตนนั้นถูกต้องและเป็นความจริงทั้งสองฝ่ายต่างกล่าวค้านเหตุผลของ อีกฝ่ายหนึ่ง แล้วเสนอความคิดเห็นของตนตามประเด็นของญัตติ โดยที่มีกรรมการเป็นผู้ตัดสินว่า ฝ่ายใดแพ้และฝ่ายใดชนะ

การโต้วาที เป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความอยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะถ้าญัตติเป็น เรื่องเกี่ยวกับหนังสือหรือตัวละครในนิยาย ดังนั้นการกำหนดญัตติจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก หลักการในการเสนอญัตตินั้น ควรเป็นเรื่องที่สร้างสรรค์และเกี่ยวกับหนังสือในห้องสมุด หรือการ อ่านการค้นคว้า

10) การแสดงปาฐกถา

เป็นกิจกรรมห้องสมุดอีกประเภทหนึ่ง โดยบรรณารักษ์จะเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ วิทยากรที่มีชื่อเสียง หรือเป็นที่สนใจของประชาชน ให้มาบรรยายหรือมาแสดงปาฐกถาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การตั้งหัวข้อเรื่องจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะถ้าหัวข้อเรื่องน่าสนใจจะทำให้มีคนมาฟังมาก และควรเน้นการประชาสัมพันธ์ อาจจัดอาทิตย์ละครั้งหรือเดือนละครั้ง เช่น เชิญนายแพทย์มาบรรยายในหัวข้อ “การดูแลสุขภาพของคนสูงอายุ” ซึ่งเป้าหมาย คือ คนสูงอายุหรือเรื่องอื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม และควรจัดกิจกรรมการบรรยายหรือแสดงปาฐกถาให้กลุ่มวันต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

11) การสาธิต

กิจกรรมการสาธิต บรรณารักษ์สามารถสาธิตได้ด้วยตนเอง หรือเชิญผู้รู้มาสาธิต เป็นการบรรยายประกอบการแสดงวิธีทำให้เห็นชัดเจนไปพร้อม ๆ กัน การสาธิตมีประโยชน์มากกับ โดยเฉพาะเรื่องที่จะต้องเห็นวัตถุหรือสิ่งที่กล่าวถึงจึงจะเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น สาธิตการปลูกพืช การตอนพืช การประกอบอาหาร วิธีใช้บัตรรายการ วิธีใช้นั่งสืออ้างอิง เป็นต้น การสาธิตมี 2 วิธี คือ

11.1) การสาธิตวิธี (Method demonstration) คือ การสาธิตวิธีทำต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นวิธีการเป็นขั้นตอนตามลำดับ และสามารถนำวิธีนั้น ๆ ไปปฏิบัติด้วยตัวเองได้ การสาธิตแบบวิธีนี้ อาจใช้เวลาสั้น ๆ เช่น สาธิตการทำขนม สาธิตการซ่อมหนังสือ เป็นต้น และการสาธิตแบบวิธีที่ใช้ระยะเวลานาน เช่น สาธิตการทำปุ๋ยสำหรับพืชไร่ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลานานกว่าจะเห็นผลและนำไปปฏิบัติได้

11.2) การสาธิตผล (Result demonstration) คือ การแสดงให้เห็นถึงผลงานที่สำเร็จแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความสำเร็จทางเทคนิคในการค้นหาคำความรู้ใหม่ ๆ เช่น การประดิษฐ์เครื่องสูบน้ำที่มีคุณภาพสูงแต่ใช้ค่าใช้จ่ายต่ำ

การเตรียมการสาธิต บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะต้องเตรียมตัวก่อนที่จะจัดกิจกรรมโดยการเลือกเรื่องที่จะสาธิตชื่อเรื่องควรเป็นที่สนใจของชุมชนโดยเลือกเรื่องที่มีประโยชน์ และอยู่ในความสนใจของประชาชน อาจเป็นเรื่องที่ส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่แล้วแต่ขาดหลักวิชาการ หรือเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและฤดูกาล เมื่อเลือกเรื่องแล้ว บรรณารักษ์ก็มาคิดว่าผู้สาธิต เป็นใครเป็นบรรณารักษ์เองหรือวิทยากรในห้องดินหรือเชิญมาจากที่อื่น ๆ ถ้าบรรณารักษ์เป็นผู้สาธิต จะต้องเตรียมตัวให้พร้อมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หรือถ้าเชิญวิทยากรเป็นผู้สาธิต บรรณารักษ์ก็ต้องนัดหมายกับวิทยากรให้เป็นที่เข้าใจตรงกันในเรื่องหรือ

หัวข้อที่จะสาธิต นัควัน เวลา และสถานที่ให้ชัดเจน รวมทั้งไม่ลืมประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจได้ทราบไว้ก่อนล่วงหน้าหลายวัน

12) การตั้งชมรมห้องสมุด

การตั้งชมรมห้องสมุดเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีส่วนร่วมในงานบริการ และการจัดกิจกรรมของห้องสมุดมากขึ้น ซึ่งการระดมความคิดจากบุคคลหลาย ๆ คน ก็อาจได้แนวความคิดใหม่ ๆ ในการจัดบริการและกิจกรรมของห้องสมุดได้ รวมทั้งสามารถจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ เพราะผู้ใช้ที่เป็นสมาชิกชมรมเป็นผู้เสนอแนะแนวทางการต้องการให้แก่บรรณารักษ์เอง การจัดตั้งชมรมห้องสมุดนี้ จะช่วยในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดได้เป็นอย่างดี จุดมุ่งหมายในการจัดตั้งชมรมห้องสมุด คือ เพื่อส่งเสริมการบริการให้ดีขึ้น เพื่อจัดให้สมาชิกของชมรมช่วยงานบางอย่างของห้องสมุด และเพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านของสมาชิกชมรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

การจัดตั้งชมรมนั้น บรรณารักษ์ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบและชี้แจงผลดีที่สมาชิกชมรมจะได้รับ อย่างน้อยก็ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสอุทิศตนในการช่วยพัฒนาห้องสมุดที่เป็นของท้องถิ่นตนโดยแท้จริง กิจกรรมที่บรรณารักษ์และสมาชิกสามารถร่วมกันจัดได้แก่ การจัดนิทรรศการในห้องสมุด การจัดอภิปราย การจัดได้ว่าที่การเล่าเรื่องหนังสือ การแนะนำหนังสือ การสาธิตการใช้ตู้บัตรรายการ การสาธิตเรื่องต่าง ๆ การจัดป้ายนิเทศ การแสดงละคร การจัดทัศนศึกษาห้องสมุดอื่น ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ บรรณารักษ์อาจตั้งชื่อชมรมที่น่าสนใจอื่นๆ อาทิ ชมรมนักอ่าน ชมรมคนรักหนังสือ ชมรมผู้โลกกว้าง ชมรมนักวิชาการ เป็นต้น

13) การประดิษฐ์วัสดุจากการอ่าน

บรรณารักษ์ประดิษฐ์วัสดุจากการอ่านไว้ก่อน พร้อมเขียนอ้างอิงจากหนังสือเล่มที่นำมาใช้ เช่น การทำการ์ดในวาระต่าง ๆ จากนิยายสาร การประดิษฐ์เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์จากหนังสือ เป็นต้น เมื่อประดิษฐ์วัสดุใด ควรจัดป้ายนิเทศแสดง และอธิบายขั้นตอนวิธีทำ พร้อมแจ้งแหล่งอ้างอิงโดยเขียนเป็นบรรณานุกรม หรือนำหนังสือเล่มนั้นมาแสดงด้วย บรรณารักษ์ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ประดิษฐ์วัสดุด้วยตัวเองทุกครั้ง วัสดุบางประเภทสำเร็จรูปและมีคู่มือการประดิษฐ์ บรรณารักษ์สามารถนำมาแสดงได้เลย

14) การแข่งขันตอบปัญหา

การแข่งขันตอบปัญหา เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ผู้ใช้ได้แสดงความสามารถ และชื่นชอบกันมากโดยเฉพาะเด็ก ๆ เป็นการเชิญชวนผู้ให้กระตือรือร้นต่อการค้นคว้ากระตุ้นให้เด็กสนใจศึกษาค้นคว้าคำตอบ การแข่งขันตอบปัญหามีจุดมุ่งหมาย

- 14.1 สนับสนุนการค้นคว้าด้วยตนเอง
- 14.2 ส่งเสริมให้เป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพ
- 14.3 ฝึกให้รู้จักคิดและมีไหวพริบ
- 14.4 ส่งเสริมให้เด็กรักการศึกษายู่เป็นนิจ
- 14.5 ส่งเสริมให้เด็กมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
- 14.6 ฝึกความอดทนและรู้แพ้รู้ชนะ

การตั้งปัญหา บรรณารักษ์ควรใช้หนังสือและวัสดุของห้องสมุดสำหรับการค้นหาคำตอบ ไม่ควรตั้งคำถามยากหรือง่ายจนเกินไป คำถามควรให้เหมาะสมกับวัยของผู้แข่งขัน

15) การประกวด

การประกวด เป็นกิจกรรมที่จัดเช่นเดียวกับการแข่งขัน คือ ผู้ประกวดต้องใช้ความสามารถ เด็ก ๆ จะชอบการประกวดเพราะทำให้ตื่นเต้นเร้าใจ กิจกรรมการประกวด ได้แก่

15.1) การประกวดเรียงความหรือคำขวัญ

บรรณารักษ์กำหนดเรื่องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น วันสิ่งแวดล้อมโลก วันสุนทรภู่ วันเข้าพรรษา วันเกิดเฉลิมพระชนมพรรษา วันอนามัยโลก วันวิทยาศาสตร์ เป็นต้น เมื่อกำหนดเรื่องแล้วรีบประกาศให้ผู้สนใจส่งเรียงความ (กำหนดความยาว) หรือคำขวัญ ส่งมายังห้องสมุดภายในวันที่กำหนดไว้ บรรณารักษ์เชิญครูและอาจารย์มาช่วยเป็นกรรมการตัดสินเรียงความ หรือคำขวัญที่ชนะการประกวด ห้องสมุดควรจัดป้ายนิเทศ หรือพิมพ์แผ่นปลิวเผยแพร่ และเก็บรวบรวมเป็นรายวิชาเฉพาะกิจ เพื่อไว้ใช้ค้นคว้าหรือจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

15.2) การประกวดการอ่าน

การประกวดการอ่าน มี 2 ประเภท คือ

ก. การอ่านในใจ

การอ่านในใจ เป็นการประกวดการอ่านไว อ่านแบบจับความ ส่วนมากเป็นการอ่านจากหนังสือประเภทร้อยแก้ว บรรณารักษ์จะเลือกหนังสือให้อ่านในเวลาที่กำหนดและตัดสินจากการประเมินดังนี้

1. ตอบคำถามได้ถูกต้อง
2. จับรายละเอียดสำคัญของเรื่องได้
3. รู้ความหมายของคำและประโยค
4. วิเคราะห์ข้อดีและข้อบกพร่องของเรื่องที่อ่านได้
5. สรุปความคิดของตนเองต่อเรื่องที่อ่านได้

ข. การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านจากหนังสือที่กำหนดเป็นประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรองและตัดสินจากการประเมินดังนี้

1. เสียงชัดเจนถูกต้องตามภาษามาตรฐาน
2. ออกเสียงควบกล้ำ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย
3. แบ่งวรรคตอนถูกต้อง แม่นยำ และคล่องแคล่ว
4. สอดแทรกอารมณ์ตามเนื้อเรื่องได้ดี

15.3) ประกวดยอคนักอ่าน

การประกวดยอคนักอ่าน เป็นการส่งเสริมให้ผู้สนใจการอ่านมากขึ้น และสามารถจับใจความในเรื่องที่อ่านได้ดี บรรณารักษ์ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. รับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. บรรณารักษ์แจกหนังสือคนละ 5 เล่ม
3. ให้อ่านภายในเวลาที่กำหนด (อาจเป็น 20 นาที ถึง 30 นาที)
4. แจกแบบทดสอบความรู้จากหนังสือ (กระดาษคำถาม) ให้ผู้เข้าร่วม

ประกวดตอบ

5. เฉลยคำตอบและประกาศผลพร้อมแจกรางวัล

15.4) ประกวดเล่าเรื่องจากสิ่งที่กำหนดให้

ประกวดการเล่าเรื่องจากสิ่งที่กำหนดให้ เป็นการฝึกทักษะการพูดและการคิดเขาวน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า บรรณารักษ์ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. รับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหากรรมการตัดสินการประกวด
3. หาของขวัญและของรางวัลแก่ผู้เข้าร่วมการแข่งขันและผู้ชนะการประกวด
4. เตรียมสิ่งของที่กำหนดให้เล่าเรื่อง

5. ตั้งกติกาการเล่าเรื่อง เช่น ให้ผู้เล่าเล่าเรื่องจากสิ่งของที่กำหนดให้ ให้ได้เนื้อเรื่องที่ชัดเจน
6. ดำเนินการเล่าเรื่อง
7. ตัดสินการประกวดพร้อมแจกของรางวัล

การประกวดมีอีกหลายประเภท บรรณารักษ์สามารถคิดขึ้นมาเองหรือจะปรึกษากับบุคคลอื่น ๆ เพราะการจัดกิจกรรมการประกวด บรรณารักษ์ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมการประกวดให้มีสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ อย่าลืมว่าการจัดการประกวดซ้ำ ๆ หลายครั้ง จะทำให้ผู้เข้าประกวดและผู้ชมเกิดความเบื่อหน่ายได้

16) การแสดงละคร

การแสดงละคร เป็นกิจกรรมที่บรรณารักษ์จัดขึ้นเป็นครั้งคราว ไม่อาจจัดขึ้นเป็นประจำได้ เพราะต้องมีการเตรียมงานนานและใช้นักแสดงหลายคน ดังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย กิจกรรมนี้อาจจัดในวันเทศกาลสำคัญหรือร่วมกับการจัดนิทรรศการของห้องสมุด เช่น วันสัปดาห์ห้องสมุด วันขึ้นปีใหม่ วันเด็ก วันสุนทรภู่ เป็นต้น

การจัดการแสดงละคร บรรณารักษ์จัดทำคนเดียวไม่ได้ ก่อนอื่นควรขอความร่วมมือจากคณะกรรมการของห้องสมุด สมาชิกชมรมห้องสมุด ครูและนักเรียนจากโรงเรียน รวมทั้งผู้ใช้ที่สนใจ เพื่อช่วยกันจัดกิจกรรมนี้ เริ่มตั้งแต่การเขียนบท การกำกับการแสดง การจัดเวทีและฉาก นักแสดง การแต่งกาย การจัดการเรื่องเสียงประกอบ เป็นต้น

สำหรับการกำหนดเรื่องนั้น อาจเป็นเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดแต่ต้องเขียนบทให้มีบทสนทนา และการดำเนินเรื่องที่เร้าใจ ตื่นเต้น และสนุกสนานเรื่องที่กำหนด เช่น ห้องสมุดของเรา วิธีใช้หนังสืออ้างอิง การใช้ตู้บัตรรายการ มารยาทในการใช้ห้องสมุด เป็นต้น นอกจากนี้สามารถกำหนดเรื่องอื่นที่เห็นว่ามีสารประโยชน์ ปลุกฝังการอ่านหนังสือในห้องสมุด โดยเฉพาะแสดงเรื่องจากวรรณคดีต่าง ๆ เช่น อิเหนา พระอภัยมณี ขุนช้างขุนแผน เป็นต้น เรื่องเหล่านี้จะทำให้ผู้ชมอยากอ่านวรรณคดีเรื่องดังกล่าว หรือแสดงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความกตัญญู การประพฤติตนเป็นคนดี สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว บรรณารักษ์สามารถนำมาผูกเป็นเรื่องเพื่อการแสดงละครได้

ดังที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ากิจกรรมของห้องสมุดเกี่ยวข้องกับผู้ใช้โดยตรงงานทั้งหลายที่บรรณารักษ์จัดทำขึ้น จะสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์อย่างดีไม่ได้ถ้าขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการประชาสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสารระหว่าง

บรรณารักษ์และผู้ใช้ห้องสมุด และจะช่วยให้การจัดกิจกรรมของห้องสมุดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ก่อนจะจัดกิจกรรมทุกครั้ง บรรณารักษ์ควรมีประชุมวางแผน เพื่อการประชาสัมพันธ์ ถ้าจัดกิจกรรมเล็ก ๆ ควรประชุมปรึกษาเฉพาะผู้ร่วมงานเท่านั้น เช่น การจัดป้ายนิเทศการ การเล่านิทาน การแสดงหุ่น เป็นต้น แต่ถ้าจัดกิจกรรมใหญ่ ๆ ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น การจัดนิทรรศการการแสดงผลการ การอภิปราย การได้วาที เป็นต้น บรรณารักษ์ควรได้ปรึกษากับผู้บังคับบัญชาคณะกรรมการห้องสมุด หรือผู้นำในท้องถิ่น ที่สำคัญบรรณารักษ์ควรจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ไว้หน้าห้องสมุดให้เห็นเด่นชัด

3. แนวคิดเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชน

3.1 ความหมายของห้องสมุดประชาชน

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของคำว่า ห้องสมุดประชาชน ไว้ดังนี้
 สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ (2521 : 38) ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยยกระดับทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ แก่ประชาชน โดยไม่จำกัดเพศ วัย ระดับความรู้ เชื้อชาติ และศาสนาของผู้ใช้บริการ

สมาน ลอยฟ้า (2525 : 44) ห้องสมุดประชาชน (public library) หมายถึง ห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน เพื่อเปิดโอกาสในการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นศูนย์รวมข่าวสารความรู้ที่ทันสมัยและให้ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน โดยรัฐบาลของประเทศจัดตั้งขึ้นโดยมิได้หวังผลตอบแทนเพราะถือว่าประชาชนได้เสียภาษีให้แก่ประเทศอยู่แล้ว

จุมพจน์ วณิชกุล (2526 : 15) ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่ได้จัดตั้งขึ้นจากเงินภาษีของประชาชนที่เสียให้แก่รัฐบาล ประชาชนสามารถเข้าใช้บริการโดยไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ความคิดทางการเมือง และระดับความรู้ ห้องสมุดบางแห่งที่ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐบาล แต่ให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่าถือว่าเป็นห้องสมุดประชาชนด้วย

สุพรรณิ วราทร (2528 : 1) ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ดำเนินงานด้วยงบประมาณของรัฐหรือท้องถิ่น เพื่อให้บริการวัสดุการอ่านจัดบริการและกิจกรรมอื่นๆ ตามวัตถุประสงค์ของห้องสมุด แก่ประชาชนทุกคนในชุมชน โดยไม่มีข้อจำกัด โดยยึดหลักการสนองความต้องการของผู้ใช้และสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและชุมชน

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2531 : 401) ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้น โดยเงินภาษีของประชาชนเพื่อให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งมีหนังสือและวัสดุ การอ่านทุกประเภท เปิดให้ประชาชนทุกเพศ วัย เชื้อชาติ และระดับความรู้เข้าใช้โดยไม่เสีย ค่าบริการ

สรุปได้ว่า ห้องสมุดประชาชน คือ ห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นโดยงบประมาณของ รัฐบาล เอกชนหรือท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ และแหล่ง ให้บริการสารสนเทศ รวมถึงบริการอื่นๆ ที่สนองต่อความต้องการของประชาชนโดยไม่จำกัดเพศ อายุ อาชีพ และเชื้อชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยไม่คิดค่าบริการใด ๆ

3.2 ความสำคัญของห้องสมุดประชาชน

ในสังคมทุกคนจะต้องศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา ทั้งในระบบและนอกระบบ โรงเรียน การศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นการศึกษาที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ของแต่ละระดับการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นวัยวุฒิ หรือคุณวุฒิของผู้ที่เข้าเรียนส่วนการศึกษานอกระบบ โรงเรียนนั้น เป็นการจัดการศึกษาเพื่อบุคคลที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในระบบโรงเรียน เนื่องจาก ข้อจำกัดทางอายุ สถิติปัญญา เศรษฐกิจ การคมนาคม หรืออุปสรรคอื่นๆ เมื่อเวลาผ่านไประยะ หนึ่ง ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และ สังคมอย่างสมดุล และสามารถสร้างเสริมความก้าวหน้าให้แก่ตนเองและประเทศชาติ ซึ่งเป็น ระบบให้บุคคลได้ศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 11)

3.3 วัตถุประสงค์ของห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดประชาชนเป็นสถานที่เปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือ ผู้ใหญ่ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา เพราะความรู้และวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ เสมอ ห้องสมุดประชาชนจะช่วยให้การสื่อสารความรู้ ความคิด ของมนุษย์ เพื่อช่วยในการแสดง ความคิดเห็น และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ตามศักยภาพของตนเอง

สำหรับวัตถุประสงค์โดยทั่วไปของห้องสมุดประชาชนที่นานาประเทศได้ยึดถือ ปฏิบัติดังนี้ (จุมพจน์ วณิชกุล. 2527 : 31-32)

1. เป็นแหล่งให้บริการการศึกษานอกโรงเรียนแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับการศึกษา
2. เป็นแหล่งสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ การศึกษา และวัฒนธรรม โดยจัดให้ประชาชนสามารถใช้หนังสือและวัสดุอื่นๆ โดยไม่เสียค่าบริการใดๆ
3. เป็นแหล่งที่จะปลูกฝังให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้า
4. เป็นศูนย์รวบรวมข่าวสารและความรู้ต่างๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวของโลก ที่ให้พื้นฐานทางความคิดของประชาชนโดยส่วนรวม และเป็นพื้นฐานของความเติบโตทางด้านวัฒนธรรมและสติปัญญา
5. เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมของท้องถิ่น
6. เป็นแหล่งกลางในการส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และให้รู้จักพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือ
7. เป็นแหล่งส่งเสริมกิจกรรมทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนหรือองค์กรในสังคม เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคนในสังคม
8. เป็นแหล่งปลูกฝังความรับผิดชอบทางการเมืองแก่ประชาชนทุกคน
9. เป็นแหล่งที่ประชาชนสามารถใช้หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ตามความต้องการและสภาพแวดล้อมของประชาชน

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2529 : 1) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบในการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานไว้ดังนี้

1. เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
2. เป็นศูนย์รับบริจาคหนังสือ
3. ให้บริการการอ่านและยืมหนังสือแก่ประชาชน
4. ให้บริการข่าวสารและความรู้ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเป็นคนทันต่อเหตุการณ์
5. ให้บริการด้านโสตทัศนอุปกรณ์แก่ประชาชน
6. ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และได้รับการพักผ่อน

หย่อนใจ

7. ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า
8. ส่งเสริมและเผยแพร่ ประสานงานให้บริการด้านวิชาการใหม่ๆ แก่ชุมชนและการจัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2535 : 166) ได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอีกครั้ง เน้นให้ห้องสมุดประชาชนเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน เพื่อให้การบริการแก่ประชาชนครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารของชุมชน
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของชุมชน
4. เพื่อพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ชุมชน

4. แนวคิดเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

4.1 ประวัติความเป็นมา

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นห้องสมุดประชาชนจังหวัด หรือห้องสมุดประชาชนอำเภอ ที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้รับมติดจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2534 ให้จัดสร้างเนื่องในวโรกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระมายุ 36 พรรษา สำหรับห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ได้รับความกรุณาจากนายปิยะจะ เกสรทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในครั้งที่ตรวจราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2542 พร้อมด้วยข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการและหัวหน้าส่วนราชการพร้อมทั้งคณะกรรมการ กรอ.จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เข้าซึ่งในพระมหากรุณาธิคุณในพระราชจริยวัตร พระราชมณเฑียรของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงมีมติให้สร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ถวาย โดยนายปิยะจะ เกสรทอง พร้อมด้วยคณะจัดหาทุนก่อสร้างทั้งหมดในส่วนของจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยนายไพฑูริ วิจิตรปรีชา ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ในสมัยนั้น ได้จัดประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีมติให้ใช้ที่ดินสวนสุขภาพกาญจนาภิเษกเป็นสถานที่ในการก่อสร้าง โดยติดต่อประสานงานขอใช้ที่ราชพัสดุ เนื้อที่รวม 1 ไร่ 2 งาน 70 ตารางวา และใช้งบประมาณในการก่อสร้างทั้งสิ้น 7,750,543 บาท โดยการระดมทุนนำโดยนายปิยะจะ เกสรทองและคณะช่วยกันจัดหาค่าก่อสร้างอาคารทั้งหมดโดยไม่ใช้เงินของราชการ และเมื่ออาคารสร้างเสร็จสิ้นแล้ว ได้นำเข้าทูลเกล้าฯ เข้าร่วมโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ และเริ่มดำเนินการก่อสร้าง วันที่ 16 กรกฎาคม 2542 โดยอาคารห้องสมุดเป็นอาคารสองชั้น ประกอบด้วยห้องต่าง ๆ และมีพื้นที่ใช้สอยรวม 570 ตารางเมตร

ในส่วนของอาคารห้องสมุดเป็นอาคารสองชั้น ประกอบด้วยห้องและมุมต่าง ๆ ดังนี้

1. ชั้นล่าง ประกอบด้วยมุมอ่านหนังสือ บริเวณที่นั่งอ่านหนังสือ มุมเด็ก มุมโสตทัศนวัสดุ ห้องปฏิบัติการเจ้าหน้าที่เทคนิคและบรรณารักษ์ เกาเตอร์บริการยืม-คืน ห้องน้ำแยกชาย-หญิง
2. ชั้นบน ประกอบด้วยห้องเฉลิมพระเกียรติหรือห้องทรงงาน ใช้เป็นห้องรับรองและทรงงานของสมเด็จพระเพทราชาสุดาฯ สมามบรมราชกุมารี ห้องประชุมเกษตรทอง เป็นห้องประชุมขนาดกลางจุคนได้ประมาณ 20 คน โถงเอนกประสงค์เป็นพื้นที่ใช้จัดแสดงนิทรรศการเคลื่อนที่

วิสัยทัศน์ของห้องสมุดประชาชน

พัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต พัฒนาห้องสมุดให้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการบริการและพัฒนาห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี ให้เป็นแหล่งเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อส่งเสริมให้ชาวเพชรบูรณ์ได้รับการความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตชุมชน

กิจกรรมหลักของของห้องสมุดประชาชน“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

ให้การศึกษาตามอัธยาศัย ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ พร้อมสร้างชุมชนให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการให้บริการข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ และบริการด้านบันเทิงที่เป็นประโยชน์และพร้อมร่วมมือกับองค์กรของรัฐและเอกชนในการให้ความรู้กับประชาชนในท้องถิ่น

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ มีกิจกรรมหลักดังนี้

1. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารชุมชน มีกิจกรรมที่จัดในลักษณะ ดังนี้

1.1 ด้านส่งเสริมการอ่านและการค้นคว้า เช่น การประกวดการอ่าน การจัดนิทรรศการ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การประกวดยอคนักอ่าน การได้เวที การปาฐกถา เป็นต้น

1.2 ด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การอภิปราย การบรรยาย การศึกษาดูงานในท้องถิ่น การรวบรวมผลงานของภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นต้น

1.3 ด้านห้องสมุดเคลื่อนที่สู่ชุมชน เช่น การนำยาม ดุง ผ้า กระเป๋า หีบ เรือ รถยนต์ รถไฟเคลื่อนไปตามชุมชน จัดหาหนังสือไปบริการตามจุดหรือหน่วยงานสำคัญ เช่น เรือนจำ โรงงาน บ้านพักคนชรา โรงพยาบาล เป็นต้น

1.4 ด้านส่งเสริมการรวมกลุ่มประชาชนตามความรู้และความสนใจ เช่น กลุ่มสนใจวิชาชีพต่าง ๆ ชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมนักอ่าน ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชมรมสมุนไพร การแข่งขันกีฬา เป็นต้น

1.5 ด้านครอบครัวสัมพันธ์ เช่น จัดให้มีสนามเด็กเล่น จัดมุมเด็กและมุมครอบครัว จัดตามโอกาสในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ เป็นต้น

2. ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน มีกิจกรรมที่มีลักษณะดังนี้

2.1 ด้านแนะแนวการศึกษาออกโรงเรียน เช่น แนะแนวการศึกษาอาชีพ ทำเนียบตลาดแรงงาน แหล่งทรัพยากร จัดป้ายนิเทศ ตลาดนัดทัวร์อาชีพ ศึกษาดูงาน เป็นต้น

2.2 ด้านจัดและให้บริการชุดทดลอง ชุดสาธิตต่าง ๆ เช่น สาธิตการทดลอง นวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น เครื่องคักยุง ระบบน้ำหยด การทดสอบความชื้นของข้าว การทดลองความเป็นกรด-ด่างของดิน เป็นต้น

2.3 ด้านจัดพื้นที่สำหรับบริการตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของสถาบันต่าง ๆ เช่น จัดมุมทางไกล มุมมหาวิทยาลัยเปิด เป็นต้น

3. ศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของชุมชน หรือเป็นศูนย์ประชาคมมีกิจกรรมที่จัดในลักษณะดังนี้

3.1 บริการสถานที่จัดประชุม สัมมนา แสดงผลิตภัณฑ์ เช่น การจัดประชุม สมาชิกชมรม สมาคม และแสดงกิจกรรมชมรม จัดมุมแสดงสินค้าพื้นเมือง จัดแสดงศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้าน การแต่งงาน เป็นต้น

3.2 กิจกรรมเด็กและครอบครัว เช่น วันเด็ก วันแม่ วันพ่อ การบรรยายเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว เป็นต้น

3.3 กิจกรรมเอนกประสงค์ของชุมชน เช่น ศิลปวัฒนธรรม การแต่งงาน การดำเนินการเชิงธุรกิจ สนามเด็กเล่น เป็นต้น

4. พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน มีกิจกรรมที่จัดในลักษณะ ดังนี้

4.1 ด้านข้อมูลข่าวสารและสื่อ เช่น การหมุนเวียนสื่อสารสนเทศไปยังห้องสมุด โรงเรียน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ศูนย์การเรียนรู้ และแหล่งความรู้ในชุมชนใกล้เคียง เป็นต้น

4.2 ด้านการพัฒนา การผลิต เผยแพร่ และฝึกอบรม เช่น ผลิตเอกสาร แผ่นปลิว อบรมพัฒนาบุคลากร ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อที่จะให้การเผยแพร่สื่อสารสนเทศสู่เครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กรองกาญจน์ วัฒนโสโยธิน (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดส่วนใหญ่ต้องการให้ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านแนวทางในการจัดกิจกรรม ได้แก่ การจัดบริการคอมพิวเตอร์และสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การจัดกิจกรรมค่าย และการจัดแสดงนิทรรศการหนังสือ ด้านสถานที่ คือ จัดที่ห้องสมุด ระยะเวลาที่เหมาะสมคือ ช่วง 8.00 - 12.00 น. วันที่ผู้ให้บริการสะดวกเข้าร่วมกิจกรรมคือ วันเสาร์-อาทิตย์ กรณีการจัดกิจกรรมค่ายหรือทัศนศึกษา ควรจัดในวันเสาร์-อาทิตย์ และจัดแบบไป-กลับ 1 วัน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559 : 2-4) สำรวจสภาพการอ่านของประชากร พ.ศ. 2558 พบว่า เพศชายมีอัตราการอ่านหนังสือมากกว่าเพศหญิง การอ่านของวัยเด็กและเยาวชนมีอัตราการอ่านสูงใกล้เคียงกัน รองลงมาคือ กลุ่มวัยทำงานและต่ำสุดคือกลุ่มผู้สูงอายุ ด้านการศึกษาพบว่า ผู้มีระดับการศึกษาที่สูงกว่า มีอัตราการอ่านสูงกว่าผู้มีการศึกษาระดับต่ำกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าหนังสือพิมพ์เป็นประเภทของหนังสือที่มีผู้อ่านสูงสุด รองลงมาคือ ข้อความในสื่อสังคมออนไลน์/SMS/E-mail เนื้อหาสาระที่ผู้อ่านชอบอ่านมากที่สุด คือ ข่าว และ สารคดี/ความรู้ทั่วไป เวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือต่อวัน คือ 66 นาที ส่วนวิธีในการรณรงค์ให้รักการอ่าน ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการปลูกฝังให้รักการอ่านโดยครอบครัว และ สถานศึกษามากที่สุด

นิรามิข วรรณมัย (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านคือ ห้องสมุด ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ใช้เวลา 1 วัน รูปแบบกิจกรรมที่มีการจัดมากที่สุด คือ การจัดนิทรรศการ ห้องสมุดเคลื่อนที่ และ การแนะนำหนังสือ

จารุณี การี และ พิมพ์ร่ำไพ สมิทธิ์ (2555 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกลักษณะในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู สถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อุทยานการเรียนรู้ยะลา วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา สำหรับปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรม

ส่งเสริมการอ่าน พบว่า เด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประสบปัญหาทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย

สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล (2549) ศึกษา กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น พบว่า เยาวชนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก 3 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ และเยาวชนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดู ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ การเล่าเรื่องโดยมีของจริงหรือสิ่งของประกอบ การเล่าเรื่องโดยการการแสดง การแสดงจากเรื่องในหนังสือ (ละคร/หุ่น) และการสาธิต ตามลำดับ

ชนะใจ เดชวิทย์พร และคณะ (2552) ศึกษา นโยบายส่งเสริมการอ่านของไทย เปรียบเทียบกับนโยบายกับต่างประเทศ 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสวีเดน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี และประเทศเวียดนาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนั้น จะประสบความสำเร็จได้ดี ขึ้นอยู่กับการส่งเสริมในระดับครอบครัว พ่อแม่ ต้องเป็นตัวอย่างที่ดี สร้างความคุ้นเคยกับหนังสือ และให้ตระหนักว่าการอ่านอ่านคือสิ่งที่น่าสนใจ ถ้าสร้างนิสัยรักการอ่านและพัฒนาประเทศจนเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมการอ่าน จะทำให้คนไทยก้าวสู่ความสำเร็จในทุกด้าน

ชัยภพ เสรีผล (2550) ทำการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟ่นส์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนนานาชาติเซนต์ สตีเฟ่นส์ เกรด 3-9 จำนวน 234 คน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมโดยครูประจำชั้น และมีความต้องการกิจกรรมประเภทนิทรรศการมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ และจัดทำบรรณานุกรม สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีของรางวัลหรือรางวัลที่ให้ไม่จูงใจ รองลงมาคือกิจกรรมไม่น่าสนใจ

งานวิจัยของ Guthrie, Seifert และ Kirsch (1986) ศึกษาว่าระดับการศึกษา อาชีพ และสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการอ่านหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า อิทธิพลหลักของประเภทเนื้อหาที่อ่าน มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่อ่านเนื้อหาประเภทเอกสารสรุปย่อ มีปริมาณการอ่านมากกว่าประเภทอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาชีพที่แตกต่างกันมีปริมาณการอ่านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ระดับการศึกษาต่างกันมีปริมาณการอ่านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีปริมาณการอ่านมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาดำกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ และยังพบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีการอ่านเนื้อหาประเภทข่าว/ธุรกิจ สังคมและวิทยาศาสตร์ นิยาย/ มุมมอง หนังสืออ้างอิง และเอกสารสรุปย่อมากกว่าผู้ที่มีระดับ

การศึกษาต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ แต่การอ่านเนื้อหาประเภทสันตนาการไม่แตกต่างกัน และพบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพและประเภทเนื้อหาที่อ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าอาชีพทั้ง 4 กลุ่มมีการอ่าน เนื้อหาประเภทสันตนาการไม่แตกต่างกัน จากผลการศึกษา ดังกล่าวทำให้สรุปได้ว่า การอ่านมี ความสัมพันธ์กับบริบททางสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 5,850 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2559) ซึ่งได้มาจากรายงานสถิติข้อมูลผู้ให้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปี พ.ศ.2558 และ

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่มีกฎเกณฑ์ โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแล้ว จึงสำรวจโดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้ที่เข้ามาใช้บริการในห้องสมุดในช่วงเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม 2559

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

1) สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการอ่านของผู้ใช้บริการ และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

2) ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่ ระยะเวลาและด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งในส่วนของ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1

3) เป็นข้อเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรค ของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน เป็นข้อคำถามปลายเปิด

3.3.2 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสอบถาม
- 2) รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยนำมาประยุกต์ให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัยตามกรอบแนวคิด
- 3) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา
- 4) วิเคราะห์ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เกี่ยวกับความตรงของเนื้อหาว่าเนื้อหาสาระในเครื่องมือที่สร้างขึ้น ครอบคลุมเรื่องที่วิจัยเพียงใด โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม
- 5) รวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ ให้ถูกต้อง

6) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability)

7) นำผลที่ได้มาพิจารณา ปรับปรุงและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ขออนุญาตเก็บข้อมูลและแจกแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการสำนักงานกรมการศึกษานอกโรงเรียน อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 375 ชุด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน - 31 ธันวาคม 2559 รวมระยะเวลาการแจกแบบสอบถาม 2 เดือน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 375 ชุด
3. แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา 375 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 375 ชุด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป IBM SPSS Statistics V20 และใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert's Scale โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ F-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน
- 2) ความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่ ระยะเวลา และ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
- 3) เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ
- 4) ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

ตอนที่ 1 สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

ตารางที่ 4-1 ความถี่ และร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	119	33.33
1.2 หญิง	238	66.67
รวม	357	100.00
2. ช่วงวัย		
2.1 วัยเด็ก (อายุ 7-12 ปี)	42	11.77
2.2 วัยรุ่น (อายุ 13-18 ปี)	32	8.96
2.3 วัยนักศึกษา (อายุ 19-22 ปี)	91	25.49
2.4 วัยทำงาน (อายุ 23-59 ปี)	149	41.74
2.5 วัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)	43	12.04
รวม	357	100.0

ตารางที่ 4-1 ความถี่ และร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
3. การศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	37	10.36
3.2 มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	145	40.62
3.3 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	47	13.17
3.4 ระดับอุดมศึกษา	128	35.85
รวม	357	100.0
4. อาชีพ		
4.1 นักเรียน/นักศึกษา	139	38.94
4.2 พนักงานบริษัทหรือเอกชน	33	9.24
4.3 ข้าราชการและพนักงานของรัฐ	68	19.05
4.4 ค้าขาย/รับจ้าง/อาชีพอิสระ	97	27.17
4.5 อื่น ๆ	20	5.60
รวม	357	100.0

จากตารางที่ 4-1 แสดงข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง จำนวน 238 คน (ร้อยละ 68.7) และเพศชาย จำนวน 119 คน (ร้อยละ 33.33) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 23-59 ปี จำนวน 149 คน (ร้อยละ 68.7) รองลงมาคือ อายุ 19-22 ปี จำนวน 91 คน (ร้อยละ 25.49) อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน (ร้อยละ 12.04) อายุ 7-12 ปี จำนวน 42 คน (ร้อยละ 11.77) และอายุ 13-18 ปี จำนวน 32 คน (ร้อยละ 8.96) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 145 คน (ร้อยละ 40.62) รองลงมาคือ ระดับอุดมศึกษา จำนวน 128 คน (ร้อยละ 35.85) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 47 คน (ร้อยละ 13.17) และระดับประถมศึกษา จำนวน 37 คน (ร้อยละ 10.36) และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 139 คน (38.94) รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย/รับจ้าง/อาชีพอิสระ จำนวน 97 คน (ร้อยละ 27.17) อาชีพข้าราชการและพนักงานของรัฐ จำนวน 68 คน (ร้อยละ 19.05) อาชีพพนักงานบริษัทหรือเอกชน จำนวน 33 คน (ร้อยละ 9.24) และอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 5.60)

ตารางที่ 4-2 สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุด
ประชาชน

สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	ความถี่	ร้อยละ
1. ความถี่ในการอ่านหนังสือของผู้ใช้บริการ		
1.1 ทุกวัน	29	8.13
1.2 2-3 วัน/ครั้ง	59	16.53
1.3 4-5 วัน/ครั้ง	42	11.76
1.4 สัปดาห์ละครั้ง	108	30.25
1.5 ไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส	119	33.33
รวม	357	100.00
2. ระยะเวลาที่ผู้เข้ามาใช้บริการห้องสมุดในแต่ละครั้ง		
2.1 น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	56	15.69
2.2 1-2 ชั่วโมง	139	38.94
2.3 3-4 ชั่วโมง	48	13.45
2.4 ไม่แน่นอน	114	31.93
รวม	357	100.00
3. ระยะเวลาที่ผู้เข้ามาอ่านหนังสือในห้องสมุดแต่ละครั้ง		
3.1 15-30 นาที	40	11.21
3.2 30 นาที – 1 ชั่วโมง	108	30.25
3.3 1-2 ชั่วโมง	76	21.29
3.4 ไม่แน่นอน	133	37.25
รวม	357	100.00
4. ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้บริการอ่าน		
4.1 หนังสือ	154	43.14
4.2 วารสาร/นิตยสาร	66	18.49
4.3 หนังสือพิมพ์	37	10.36
4.4 อินเทอร์เน็ต	81	22.69
4.5 อื่น ๆ	19	5.32
รวม	357	100.00

ตารางที่ 4-2 สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน (ต่อ)

สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	ความถี่	ร้อยละ
5. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้บริการอ่าน	-	
5.1 ความรู้ทั่วไป เช่น ประวัติศาสตร์ ปรัชญา การเมือง การเกษตร ฯลฯ	111	31.09
5.2 บันเทิง เช่น นวนิยาย นิทาน เรื่องสั้น	238	66.67
5.3 อื่น ๆ	8	2.24
รวม	357	100.00
6. การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน		
6.1 เข้าร่วมทุกครั้ง	51	14.29
6.2 เข้าร่วมเป็นบางครั้งขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของกิจกรรม	90	25.21
6.3 นาน ๆ ครั้งจึงจะเข้าร่วม	131	36.69
6.4 ไม่เคยเข้าร่วมเลย	85	23.81
รวม	357	100.00

จากตารางที่ 4-2 แสดงข้อมูลสภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านความถี่ในการอ่านหนังสือของผู้ใช้บริการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาใช้บริการห้องสมุดประชาชนไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส จำนวน 119 คน (ร้อยละ 33.33) รองลงมาคือ สัปดาห์ละครั้ง จำนวน 108 คน (ร้อยละ 30.25) 2-3 วัน/ครั้ง จำนวน 59 คน (ร้อยละ 16.53) 4-5 วันครั้ง จำนวน 42 คน (ร้อยละ 11.76) และมาใช้บริการทุกวันจำนวน 29 คน (ร้อยละ 8.13)

ด้านระยะเวลาที่ผู้เข้ามาใช้บริการห้องสมุดในแต่ละครั้ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาใช้บริการห้องสมุดแต่ละครั้งใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง จำนวน 139 คน (ร้อยละ 38.94) รองลงมาคือ ไม่แน่นอน จำนวน 114 คน (ร้อยละ 31.93) น้อยกว่า 1 ชั่วโมง จำนวน 56 คน (ร้อยละ 15.69) และ 3-4 ชั่วโมง จำนวน 48 คน (ร้อยละ 13.45)

ด้านระยะเวลาที่ผู้เข้ามาอ่านหนังสือในห้องสมุดแต่ละครั้ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาอ่านหนังสือในห้องสมุดแต่ละครั้งใช้เวลาไม่แน่นอน จำนวน 133 คน (ร้อยละ 37.25) รองลงมาคือ 108 คน (ร้อยละ 30.25) 1-2 ชั่วโมง จำนวน 76 คน (ร้อยละ 21.29) และ 15-30 นาที จำนวน 40 คน (ร้อยละ 11.21)

ด้านประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้บริการอ่าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้บริการอ่านหนังสือ จำนวน 154 คน (ร้อยละ 43.14) รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต จำนวน 81 คน (ร้อยละ 22.69) วารสาร/นิตยสาร จำนวน 66 คน (ร้อยละ 18.49) หนังสือพิมพ์ จำนวน 37 คน (ร้อยละ 10.36) อื่น ๆ ได้แก่ นิตยสาร จำนวน 19 คน (ร้อยละ 5.32)

ด้านเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้บริการอ่าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้บริการอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาประเภทให้ความบันเทิง จำนวน 238 คน (ร้อยละ 66.67) รองลงมาคือ ความรู้ทั่วไป จำนวน 111 คน (ร้อยละ 31.09) และอื่น ๆ ได้แก่ อ่านทั้งสองประเภท จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.24)

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนนาน ๆ ครั้งจึงจะเข้าร่วม จำนวน 131 คน (ร้อยละ 36.69) รองลงมาคือ เข้าร่วมเป็นบางครั้งขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของกิจกรรม จำนวน 90 คน (ร้อยละ 25.21) ไม่เคยเข้าร่วมเลย จำนวน 85 คน (ร้อยละ 23.81) และเข้าร่วมทุกครั้ง จำนวน 51 คน (ร้อยละ 14.29)

ตอนที่ 2 ความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่ ระยะเวลาและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตารางที่ 4-3 ความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่และระยะเวลา

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่และเวลา	ความถี่	ร้อยละ
1. ความต้องการด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม		
1.1 ห้องสมุดประชาชน	305	85.92
1.2 ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน	132	37.18
1.3 โรงเรียน	110	30.99
1.4 องค์การบริหารส่วนตำบล	32	9.01
1.5 อื่น ๆ	6	1.68
2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน		
2.1 ครึ่งวัน	78	21.85
2.2 1 วัน	163	45.66

ตารางที่ 4-3 ความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่และระยะเวลา (ต่อ)

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่และเวลา	ความถี่	ร้อยละ
2.3 2 วัน	90	25.21
2.4 3 วัน	16	4.48
2.5 อื่น ๆ	10	2.80
3. วันที่เหมาะสม		
3.1 จันทร์-ศุกร์	70	19.61
3.2 เสาร์-อาทิตย์	259	72.55
3.3 วันหยุดนักขัตฤกษ์	14	3.92
3.4 อื่น ๆ	14	3.92

จากตารางที่ 4-3 แสดงข้อมูลความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่และระยะเวลาของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ห้องสมุด จำนวน 305 คน (ร้อยละ 85.92) รองลงมาคือ ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน จำนวน 132 คน จำนวน (ร้อยละ 37.18) โรงเรียน จำนวน 110 คน (ร้อยละ 30.99) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 32 คน (ร้อยละ 9.01) และอื่น ๆ ได้แก่ จัดกิจกรรมทุกที่ที่กล่าวมา จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.68)

ด้านระยะเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการให้จัดกิจกรรมภายใน 1 วัน จำนวน 163 คน จำนวน (ร้อยละ 45.66) รองลงมาคือ 2 วัน จำนวน 90 คน (ร้อยละ 25.21) ครึ่งวัน จำนวน 78 คน (ร้อยละ 21.85) 3 วัน จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.48) และอื่น ๆ ได้แก่ จัดเป็นสัปดาห์การอ่านทั้งสัปดาห์ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 2.80) ส่วนในด้านวันที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมในวันเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 259 คน (ร้อยละ 72.55) รองลงมาคือ วันจันทร์-ศุกร์ จำนวน 70 คน (ร้อยละ 19.61) และวันหยุดนักขัตฤกษ์และวันอื่น ๆ ได้แก่ วันศุกร์ เท่ากัน จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.92)

ตารางที่ 4-4 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การเล่าเรื่องจากนิทาน	3.57	0.74	มาก
2. การเล่นนิทาน	3.58	0.86	มาก
3. การแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ	3.61	0.88	มาก
4. การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ	3.45	0.90	มาก
5. การได้วาที่เกี่ยวกับหนังสือ	3.52	0.91	มาก
6. การจัดทำรายชื่อนหนังสือที่น่าสนใจ	3.70	0.89	มาก
7. การอ่านหนังสือให้ฟัง	3.43	0.90	มาก
8. การเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ	3.86	0.85	มาก
9. การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ	3.59	0.86	มาก
รวม	3.64	0.48	มาก

จากตารางที่ 4-4 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ ($\bar{x} = 3.89$) และ การจัดทำรายชื่อนหนังสือที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 3.70$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน

ความต้องการการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน	Mean	S.D.	แปลความ
1. การจัดทำรายการบรรณานุกรมหนังสือใหม่	3.56	0.81	มาก
2. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.01	0.84	มาก
3. การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.90	0.91	มาก
4. การออกร้านหรือการจำหน่ายหนังสือ	3.63	0.85	มาก
5. การแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือหนังสือที่ไม่ใช้แล้ว	3.81	0.83	มาก
6. การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library	3.95	0.89	มาก
7. การจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์	3.80	0.76	มาก
8. การจัดกิจกรรมค่าย	3.98	0.73	มาก
9. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นำไปสู่การอ่าน	3.81	0.87	มาก
10. การจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียน	3.88	0.79	มาก
รวม	3.83	0.44	มาก

จากตารางที่ 4-5 ความต้องการการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ต้องการให้ห้องสมุดจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมค่ายส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 3.98$) การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library ($\bar{x} = 3.95$)

ตารางที่ 4-6 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามเพศ

การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ	เพศชาย			เพศหญิง		
	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การเล่าเรื่องจากนิทาน	3.57	0.74	มาก	3.70	0.88	มาก
2. การเล่านิทาน	3.58	0.86	มาก	3.98	0.84	มาก
3. การแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ	3.61	0.88	มาก	3.83	0.87	มาก
4. การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ	3.45	0.90	มาก	3.65	0.86	มาก
5. การได้วาทเกี่ยวกับหนังสือ	3.52	0.91	มาก	3.54	0.92	มาก
6. การจัดทำรายชื่อนหนังสือที่น่าสนใจ	3.70	0.89	มาก	3.94	0.88	มาก
7. การอ่านหนังสือให้ฟัง	3.43	0.90	มาก	3.56	1.06	มาก
8. การเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ	3.86	0.85	มาก	4.12	0.88	มาก
9. การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ	3.59	0.86	มาก	3.67	1.03	มาก
รวม	3.64	0.48	มาก	3.82	0.64	มาก

จากตารางที่ 4-6 แสดงความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนจำแนกตามเพศ ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$ และ 3.82 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย และ เพศหญิง มีความต้องการให้มีการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ($\bar{x} = 3.86$ และ 4.12 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า เพศชาย ต้องการให้มีการจัดทำรายชื่อนหนังสือที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 3.70$) ในขณะที่เพศหญิง ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.98$)

ตารางที่ 4-7 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน จำแนกตามเพศ

การจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน	เพศชาย			เพศหญิง		
	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การจัดทำรายการบรรณานุกรมหนังสือใหม่	3.56	0.81	มาก	3.81	0.84	มาก
2. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.01	0.84	มาก	4.10	0.84	มาก
3. การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.90	0.91	มาก	4.11	0.82	มาก
4. การออกร้านหรือการจัดจำหน่ายหนังสือ	3.63	0.85	มาก	3.73	0.89	มาก
5. การแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือหนังสือที่ไม่ใช้แล้ว	3.81	0.83	มาก	4.05	0.81	มาก
6. การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library	3.95	0.89	มาก	4.04	0.80	มาก
7. การจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์	3.80	0.76	มาก	4.05	0.74	มาก
8. การจัดกิจกรรมค่าย	3.98	0.73	มาก	4.09	0.87	มาก
9. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นำไปสู่การอ่าน	3.81	0.87	มาก	4.06	0.83	มาก
10. การจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียน	3.88	0.79	มาก	4.15	0.75	มาก
รวม	3.83	0.44	มาก	4.02	0.54	มาก

จากตารางที่ 4-7 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย และเพศหญิง มีความต้องการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$ และ 4.02 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมีความต้องการให้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุดเพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมค่าย และการจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library ($\bar{x} = 3.98$ และ 3.95 ตามลำดับ) ในขณะที่เพศหญิงมีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.15$) รองลงมาคือ การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุดเพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.11$ และ 4.10 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4-8 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหนังสือของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามอายุ

การจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหนังสือ	อายุ 7-12 ปี			อายุ 13-18 ปี			อายุ 19-22 ปี			อายุ 23-59 ปี			60 ปีขึ้นไป		
	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การเล่าเรื่องจากนิทาน	3.69	1.14	มาก	3.38	0.61	ปานกลาง	3.45	0.62	ปานกลาง	3.87	0.96	มาก	3.54	0.60	มาก
2. การเล่านิทาน	3.90	1.05	มาก	3.81	0.64	มาก	3.71	0.65	มาก	3.94	1.00	มาก	3.81	0.84	มาก
3. การแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ	3.83	1.14	มาก	3.44	0.72	ปานกลาง	3.27	0.75	ปานกลาง	4.10	0.75	มาก	3.72	1.02	มาก
4. การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ	3.21	1.47	ปานกลาง	3.56	0.62	มาก	3.37	0.57	ปานกลาง	3.80	0.94	มาก	3.51	0.68	มาก
5. การได้วาทะเกี่ยวกับหนังสือ	4.03	1.32	มาก	3.56	0.62	มาก	3.29	0.78	ปานกลาง	3.58	0.97	มาก	3.43	0.70	ปานกลาง
6. การจัดทำรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจ	4.17	0.89	มาก	3.81	0.74	มาก	3.44	0.85	ปานกลาง	4.13	0.85	มาก	3.67	0.94	มาก
7. การอ่านหนังสือให้ฟัง	3.66	1.47	มาก	3.75	0.67	มาก	3.59	0.76	มาก	3.35	1.19	ปานกลาง	3.59	0.59	มาก
8. การเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ	3.93	1.19	มาก	4.06	0.67	มาก	4.03	0.59	มาก	4.04	1.05	มาก	4.00	0.75	มาก
9. การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ	4.34	1.14	มาก	3.73	0.87	มาก	3.45	0.91	ปานกลาง	3.65	1.05	มาก	3.46	0.69	ปานกลาง
รวม	3.94	0.70	มาก	3.67	0.47	มาก	3.57	0.46	มาก	3.88	0.69	มาก	3.72	0.54	มาก

จากตารางที่ 4-8 แสดงต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหนังสือ จำแนกตามอายุ พบว่า ทุกกลุ่มอายุมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหนังสือในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94, 3.67, 3.57, 3.88$ และ 3.72 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 7-12 ปี มีความต้องการให้จัดการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ และการจัดทำรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 4.34$ และ 4.17 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 13-18 ปี มีความต้องการให้จัดกิจกรรมการเล่นเกมการแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมาคือ การ เล่านิทาน และการจัดทำรายชื่อนักอ่านหนังสือค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการอ่านหนังสือให้ฟังค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 3.75$)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 19-22 ปี มีความต้องการให้จัดการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ($\bar{x} = 4.03$) รองลงมาการเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.71$)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 23-59 ปี มีความต้องการให้มีการจัดทำรายชื่อนักอ่านหนังสือและการแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 4.13$ และ 4.10 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความต้องการให้ การเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ และการเล่านิทาน ($\bar{x} = 4.00$ และ 3.81 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4-9 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน จำแนกตามอายุ

ความต้องการด้านการจัดกิจกรรม ที่นำไปสู่การอ่าน	อายุ 7-12 ปี			อายุ 13-18 ปี			อายุ 19-22 ปี			อายุ 23-59 ปี			60 ปีขึ้นไป		
	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การจัดทำรายการบรรณานุกรมหนังสือใหม่	3.59	1.35	มาก	4.00	0.51	มาก	3.23	0.63	ปานกลาง	3.93	0.83	มาก	3.95	0.67	มาก
2. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อ แนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.28	1.00	มาก	4.00	0.80	มาก	3.98	0.67	มาก	4.10	0.95	มาก	4.07	0.72	มาก
3. การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	4.28	1.16	มาก	3.94	0.84	มาก	3.89	0.85	มาก	4.10	0.87	มาก	4.12	0.51	มาก
4. การออกร้านหรือการจัดจำหน่ายหนังสือ	3.97	1.40	มาก	3.81	0.64	มาก	3.56	0.96	มาก	3.80	0.77	มาก	3.41	0.75	ปานกลาง
5. การแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือ หนังสือที่ไม่ใช้แล้ว	4.07	1.16	มาก	3.69	0.86	มาก	4.01	0.71	มาก	4.08	0.76	มาก	3.73	0.95	มาก
6. การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library	4.66	0.48	มากที่สุด	4.00	0.62	มาก	3.92	0.67	มาก	3.94	0.97	มาก	4.05	0.85	มาก
7. การจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการ เรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์	4.41	0.68	มาก	3.87	0.71	มาก	3.95	0.54	มาก	4.03	0.87	มาก	3.64	0.67	มาก
8. การจัดกิจกรรมค่าย	4.45	0.74	มาก	3.81	0.74	มาก	4.08	0.72	มาก	4.01	0.98	มาก	4.10	0.62	มาก
9. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ นำไปสู่การอ่าน	4.28	0.88	มาก	3.94	0.56	มาก	4.05	0.82	มาก	4.01	0.89	มาก	3.56	0.87	มาก
10. การจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัว หรือชั้นเรียน	3.93	1.19	มาก	4.00	0.62	มาก	4.03	0.75	มาก	4.23	0.73	มาก	3.71	0.64	มาก
รวม	4.19	0.59	มาก	3.91	0.45	มาก	3.87	0.43	มาก	4.02	0.58	มาก	3.87	0.47	มาก

จากตารางที่ 4-9 ความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน พบว่า ทุกกลุ่มอายุมีความต้องการกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19, 3.91, 3.87, 4.02$ และ 3.87 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 7-12 ปี มีความต้องการให้จัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library มากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมค่าย และการจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ($\bar{x} = 4.45$ และ 4.41 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 13-18 ปี มีความต้องการให้จัดทำรายการบรรณานุกรมหนังสือใหม่ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library และจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมาคือ การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นำไปสู่การอ่าน ค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการจัดกิจกรรมค่าย และการจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 3.94$ และ 3.81 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 19-22 ปี มีความต้องการให้จัดกิจกรรมค่ายมากที่สุด ($\bar{x} = 4.08$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นำไปสู่การอ่าน และการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.05$ และ 4.03 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 23-59 ปี มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$) รองลงมาคือ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่านค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือหนังสือที่ไม่ใช้แล้ว ($\bar{x} = 4.10$ และ 4.08 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความต้องการให้จัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด ($\bar{x} = 4.12$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมค่าย และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.10$ และ 4.07 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4-10 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา

การจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือ	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า			ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ วิชาชีพชั้นสูง			อุดมศึกษา		
	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การเล่าเรื่องจากนิทาน	3.69	1.11	มาก	3.72	0.75	มาก	3.48	0.79	ปานกลาง	3.65	0.86	มาก
2. การเล่านิทาน	3.90	1.05	มาก	3.82	0.86	มาก	3.64	0.76	มาก	3.94	0.85	มาก
3. การแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ	3.76	1.09	มาก	3.80	0.78	มาก	3.50	0.98	ปานกลาง	3.80	0.88	มาก
4. การสนทนากับตัวหนังสือ	3.21	1.47	ปานกลาง	3.70	0.78	มาก	3.41	0.69	ปานกลาง	3.61	0.86	มาก
5. การได้รู้ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ	4.07	1.33	มาก	3.61	0.80	มาก	3.38	0.82	ปานกลาง	3.40	0.91	ปานกลาง
6. การจัดทำראהสื่อหนังสือที่น่าสนใจ	4.03	0.85	มาก	3.91	0.84	มาก	3.52	0.98	มาก	3.88	0.92	มาก
7. การอ่านหนังสือให้ฟัง	3.61	1.43	มาก	3.63	0.89	มาก	3.17	0.85	ปานกลาง	3.45	1.05	ปานกลาง
8. การเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ	3.97	1.21	มาก	4.00	0.80	มาก	3.90	0.74	มาก	4.12	0.91	มาก
9. การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ	4.21	1.18	มาก	3.66	0.86	มาก	3.20	0.87	ปานกลาง	3.64	1.02	มาก
รวม	3.91	0.67	มาก	3.78	0.55	มาก	3.53	0.55	มาก	3.78	0.64	มาก

จากตารางที่ 4-10 แสดงความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือ
จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือ พบว่า ทุกกลุ่มระดับการศึกษาที่มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านการจัด
กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91, 3.78, 3.53$ และ 3.78 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความต้องการให้จัดการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ และการได้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ ($\bar{x}$
= 4.21 และ 4.07 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีความต้องการให้จัดการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมาคือ การจัดทำรายชื่อนักอ่านใจ ($\bar{x} = 3.91$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/วิชาชีพชั้นสูง มีความต้องการให้มีการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ และการเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.90$ และ 3.64 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความต้องการให้จัดการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ และการเล่านิทาน ($\bar{x} = 4.12$ และ 3.94 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4-11 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน	ประอมศึกษา			มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า			ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/วิชาชีพชั้นสูง			อุดมศึกษา		
	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การจัดทำรายการบรรณานุกรมหนังสือใหม่	3.52	1.29	มาก	3.83	0.73	มาก	3.48	0.79	ปานกลาง	3.74	0.83	มาก
2. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.19	0.95	มาก	3.97	0.86	มาก	4.09	0.83	มาก	4.14	0.80	มาก
3. การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.13	1.15	มาก	3.99	0.89	มาก	3.95	0.78	มาก	4.10	0.77	มาก
4. การออกร้านหรือการจำหน่ายหนังสือ	3.77	1.36	มาก	3.80	0.78	มาก	3.39	0.75	ปานกลาง	3.66	0.85	มาก
5. การแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือหนังสือที่ไม่ใช้แล้ว	3.94	1.12	มาก	3.95	0.86	มาก	3.86	0.68	มาก	4.04	0.73	มาก
6. การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library	4.52	0.63	มากที่สุด	3.90	0.84	มาก	3.90	0.77	มาก	4.05	0.84	มาก
7. การจัดพื้นที่ศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์	4.19	0.79	มาก	3.89	0.70	มาก	4.10	0.69	มาก	3.94	0.81	มาก
8. การจัดกิจกรรมค่าย	4.27	0.76	มาก	3.94	0.89	มาก	3.98	0.84	มาก	4.15	0.76	มาก
9. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นำไปสู่การอ่าน	4.06	0.93	มาก	3.90	0.84	มาก	3.89	0.87	มาก	4.07	0.84	มาก
10. การจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.74	1.15	มาก	4.01	0.71	มาก	4.16	0.75	มาก	4.17	0.73	มาก
ภายในครอบครัวหรือโรงเรียน												
รวม	4.08	0.59	มาก	3.92	0.52	มาก	3.86	0.51	มาก	4.01	0.51	มาก

จากรายที่ 4-11 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน พบว่า ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความต้องการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08, 3.92, 3.86$ และ 4.01 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความต้องการให้จัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library มากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมค่าย และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุดเพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามหลังการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.27$ และ 4.19 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมาคือ การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุดเพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 3.99$ และ 3.97 ตามลำดับ) ผู้

ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/วิชาชีพชั้นสูง มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.16$) รองลงมาคือ การจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามหลังเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.10$ และ 4.09 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.17$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมค่าย และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.15$ และ 4.14 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4-12 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือ จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือ	นักเรียน/นักศึกษา			พนักงานบริษัท/สำนักงานเอกชน			ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ			ค้าขาย/รับจ้าง/อาชีพอิสระ			อื่นๆ		
	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การเล่าเรื่องจากนิทาน	3.47	0.75	ปานกลาง	3.65	1.08	มาก	4.11	0.70	มาก	3.59	0.86	มาก	3.67	0.72	มาก
2. การเล่านิทาน	3.77	0.74	มาก	3.74	1.09	มาก	4.12	0.81	มาก	3.76	0.98	มาก	4.00	0.76	มาก
3. การแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ	3.45	0.86	ปานกลาง	3.97	0.98	มาก	4.18	0.72	มาก	3.73	0.78	มาก	4.33	0.72	มาก
4. การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ	3.36	0.85	ปานกลาง	3.55	1.06	มาก	4.06	0.65	มาก	3.55	0.89	มาก	3.73	0.70	มาก
5. การได้ทำเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ	3.42	0.93	ปานกลาง	3.45	1.09	ปานกลาง	3.88	0.85	มาก	3.45	0.85	ปานกลาง	3.54	0.52	มาก
6. การจัดทำการจัดซื้อหนังสือที่น่าสนใจ	3.63	0.85	มาก	4.00	1.24	มาก	4.33	0.73	มาก	3.72	0.80	มาก	4.27	0.70	มาก
7. การอ่านหนังสือให้ฟัง	3.53	0.95	มาก	3.52	1.15	มาก	3.72	0.98	มาก	3.34	1.08	ปานกลาง	3.33	0.82	ปานกลาง
8. การเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ	4.01	0.75	มาก	4.13	0.81	มาก	4.42	0.75	มาก	3.70	1.05	มาก	4.20	0.77	มาก
9. การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ	3.65	1.00	มาก	3.58	1.09	มาก	3.97	0.85	มาก	3.39	0.97	ปานกลาง	3.67	0.72	มาก
รวม	3.64	0.50	มาก	3.80	0.76	มาก	4.14	0.55	มาก	3.61	0.60	มาก	4.02	0.50	มาก

จากตารางที่ 4-12 แสดงความต้องการการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64, 3.80, 4.14, 3.61$ และ 4.02 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพพนักงาน/นักศึกษา มีความต้องการให้มีการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ และการเล่านิทาน ($\bar{x} = 4.01$ และ 3.77

ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/สำนักงานเอกชน มีความต้องการให้มีการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ และการจัดทำรายชื่อหนังสือ ($\bar{x} = 4.13$ และ 4.00 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีความต้องการให้มีการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.42$) รองลงมาคือ การจัดทำรายชื่อหนังสือน่าสนใจ และการแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 4.33$ และ 4.18 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพค้าขาย/รับจ้าง/อาชีพอิสระ มีความต้องการให้มีการเล่นเกมแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 3.76$ และ 3.73 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ มีความต้องการให้มีการแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ และการจัดทำรายชื่อหนังสือน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.33$ และ 4.27 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4-13 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน	นักเรียน/นักศึกษา			พนักงานบริษัท/สำนักงานเอกชน			ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ			ค้าขาย/รับจ้าง/อาชีพอิสระ			อื่นๆ		
	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ	Mean	S.D.	แปลความ
1. การจัดทำรายการบรรณานุกรมหนังสือใหม่	3.44	0.90	ปานกลาง	3.81	0.83	มาก	4.18	0.63	มาก	3.73	0.72	มาก	4.00	0.76	มาก
2. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุดเพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.01	0.77	มาก	4.10	1.22	มาก	4.33	0.64	มาก	3.92	0.88	มาก	4.27	0.70	มาก
3. การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.97	0.92	มาก	4.13	0.99	มาก	4.30	0.58	มาก	3.91	0.86	มาก	4.07	0.70	มาก
4. การออกร้านหรือการจัดจำหน่ายหนังสือ	3.61	1.00	มาก	3.87	0.85	มาก	3.85	0.71	มาก	3.69	0.80	มาก	3.31	0.75	ปานกลาง
5. การแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือหนังสือที่ไม่ใช้แล้ว	3.87	0.85	มาก	4.47	0.63	มาก	4.00	0.82	มาก	3.93	0.77	มาก	4.00	0.93	มาก
6. การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library	3.98	0.78	มาก	4.32	0.75	มาก	4.33	0.69	มาก	3.72	0.87	มาก	3.80	1.15	มาก
7. การจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์	3.99	0.65	มาก	3.97	0.91	มาก	4.26	0.64	มาก	3.73	0.84	มาก	3.80	0.86	มาก
8. การจัดกิจกรรมค่าย	4.06	0.75	มาก	4.26	1.03	มาก	4.21	0.69	มาก	3.81	0.91	มาก	4.40	0.74	มาก
9. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่างๆ ที่นำไปสู่การอ่าน	4.05	0.76	มาก	4.13	1.06	มาก	4.06	0.78	มาก	3.74	0.91	มาก	4.00	0.76	มาก
10. การจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียน	3.99	0.83	มาก	4.29	0.94	มาก	4.30	0.58	มาก	3.94	0.70	มาก	3.87	0.83	มาก
รวม	3.90	0.46	มาก	4.13	0.65	มาก	4.18	0.44	มาก	3.81	0.50	มาก	4.00	0.72	มาก

จากตารางที่ 4-13 แสดงความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุด ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่านในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90, 4.13, 4.18, 3.81$ และ 4.00 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีความต้องการให้จัดกิจกรรมค่ายมากที่สุด ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นำไปสู่การอ่าน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.05$ และ 4.01 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/สำนักงานเอกชน มีความต้องการให้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือหนังสือที่ไม่ใช้แล้วมากที่สุด ($\bar{x} = 4.47$) รองลงมาคือ กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library และกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.32$ และ 4.29 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีความต้องการให้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.33$) รองลงมาคือ การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ($\bar{x} = 4.30$ และ 4.26 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพค้าขาย/รับจ้าง/อาชีพอิสระ มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 3.94$) รองลงมาคือ การแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือหนังสือที่ไม่ใช้แล้ว และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 3.93$ และ 3.92 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ มีความต้องการให้จัดกิจกรรมค่ายมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมาคือ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.27$ และ 4.07 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน
จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษา

ตารางที่ 4-14 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุด
ประชาชน ในภาพรวมจำแนกตามเพศ

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)
ภาพรวม	Equal variances assumed	12.16	.00*	-3.11	325.00	.00
	Equal variances not assumed			-3.49	264.49	.00

จากตารางที่ 4-14 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการ
ห้องสมุดประชาชนจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการ
อ่านในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4-15 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในภาพรวม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.31	4	1.08	3.97	.00
	ภายในกลุ่ม	84.32	311	0.27		
	รวม	88.63	315			

จากตารางที่ 4-15 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามอายุ พบว่า ทุกกลุ่มอายุมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4-16 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในภาพรวมจำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.84	3	.61	2.26	.08
	ภายในกลุ่ม	86.40	319	.27		
	รวม	88.24	322			

จากตารางที่ 4-16 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4-17 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในภาพรวมจำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวม ระหว่างกลุ่ม	9.74	4	2.44	10.12	.00
ภายในกลุ่ม	76.79	319	.24		
รวม	86.53	323			

จากตารางที่ 4-17 เปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งสามารถสรุปประเด็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้ควรมีการจัดหาหนังสือใหม่ ๆ ที่น่าสนใจให้มากขึ้น รวมไปถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แยกเป็นชั้นหรือฐานเพื่อเล่นเกมสลับของรางวัล ซึ่งห้องสมุดอาจจัดกิจกรรมร่วมกับส่วนราชการอื่น หรือจัดกิจกรรมห้องสมุดสัญจร โดยมุ่งเน้นกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น ตลอดจนการจัดกิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่ตามความสนใจของแต่ละบุคคล และการให้รางวัลกับผู้ที่อ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะให้ห้องสมุดควรมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ด้วย

2. ด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้มีการจัดกิจกรรมตามสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ สถานศึกษา สวนสาธารณะ ถนนคนเดินเพชรบูรณ์หรือตลาดนัด สถานที่ราชการ และโรงพยาบาล โดยเสนอให้จัดกิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กเล็ก ส่วนเด็กโตจัดกิจกรรมในร่มที่เสริมสร้างแรงบันดาลใจและแนวทางในการใช้ชีวิต หากจัดกิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนควรจัดกิจกรรมบริเวณด้านหน้าหรือรอบ ๆ ห้องสมุด หากมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเยอะควรจัดสถานที่รองรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสม นอกจากนี้ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้จัดกิจกรรมในสถานที่ที่มีอากาศไม่ร้อนอบอ้าว

3. ด้านระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ผู้ให้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้ห้องสมุดจัดทำตารางกิจกรรมในแต่ละเดือนให้ชัดเจน หากกิจกรรมใดมีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมมาก ห้องสมุดควรขยายเวลาในการจัดกิจกรรมนั้น และการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งควรอิงตามเวลาที่หน่วยราชการให้ความร่วมมือได้

4. ด้านวิทยากรในการจัดกิจกรรม ผู้ให้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้ห้องสมุดเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาบรรยายในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจง รวมไปถึงเชิญวิทยากรที่มีอาชีพเป็นนักพูด นักเขียน หรือตัวต่อ โดยให้น้ำหนักวิทยากรในการจัดกิจกรรมที่เป็นคนหนุ่มสาวและวิทยากรที่มีชื่อเสียงในกลุ่มวัยรุ่น นอกจากนี้ผู้ให้บริการห้องสมุดประชาชนยังเสนอว่า วิทยากรควรสอดแทรกความสนุกสนานไปพร้อมกับวิชาความรู้ให้มากขึ้น

5. อื่น ๆ ผู้ให้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้ห้องสมุดขอความร่วมมือจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ มาร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น และเสนอให้ห้องสมุดเปิดบริการแก่ประชาชนทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษา ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการอ่าน และความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อทราบ ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 5,850 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1) สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการอ่านของผู้ใช้บริการและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

2) ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่ ระยะเวลาและด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งในส่วนของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1

3) เป็นข้อเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรค ของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน เป็นข้อคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test และ F-test

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.7) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 23-59 ปี (ร้อยละ 68.7) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 40.62) ประกอบอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ (38.94)

1.2 สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาใช้บริการห้องสมุดประชาชนความถี่ไม่แน่นอนคือ แล้วยแต่โอกาส (ร้อยละ 33.33) ด้านระยะเวลาที่ผู้เข้ามาใช้บริการห้องสมุดในแต่ละครั้ง ใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง (ร้อยละ 38.94) ผู้เข้ามาอ่านหนังสือในห้องสมุดแต่ละครั้งใช้เวลาไม่แน่นอน (ร้อยละ 37.25) ด้านประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้บริการอ่านส่วนใหญ่อ่านจากสื่อประเภทหนังสือ (ร้อยละ 43.14) ด้านเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้บริการอ่าน ส่วนใหญ่อ่านสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาประเภทให้ความบันเทิง (ร้อยละ 66.67) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน พบว่า ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนนาน ๆ ครั้งจึงจะเข้าร่วม (ร้อยละ 36.69)

2. ความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านสถานที่ ระยะเวลาและกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ความต้องการด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ห้องสมุด (ร้อยละ 85.92) รองลงมาคือ ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน (ร้อยละ

ละ 37.18) โรงเรียน (ร้อยละ 30.99) องค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 9.01) และอื่น ๆ ได้แก่ จัดกิจกรรมทุกที่ที่กล่าวมา (ร้อยละ 1.68) ตามลำดับ

2.2 ความต้องการด้านระยะเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความต้องการให้จัดกิจกรรมภายใน 1 วัน (ร้อยละ 45.66) รองลงมาคือ 2 วัน (ร้อยละ 25.21) ครึ่งวัน (ร้อยละ 21.85) และ 3 วัน (ร้อยละ 4.48) และอื่น ๆ ได้แก่ จัดเป็นสัปดาห์การอ่านทั้งสัปดาห์ (ร้อยละ 2.80)

2.3 ความต้องการด้านวันที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้ จัดกิจกรรมในวันเสาร์-อาทิตย์ (ร้อยละ 72.55) รองลงมาคือ วันจันทร์-ศุกร์ (ร้อยละ 19.61) และวันหยุดนักขัตฤกษ์และวันอื่น ๆ ได้แก่ วันศุกร์ จำนวนเท่าๆ กัน (ร้อยละ 3.92)

2.4 ความต้องการด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ต้องการให้มีการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ ($\bar{x} = 3.89$) และ การจัดทำรายชื่อหนังสือน่าสนใจ ($\bar{x} = 3.70$) เมื่อจำแนกความต้องการด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ ตามเพศ อายุ การศึกษาและอาชีพ พบว่า

1) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$ และ 3.82 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เพศชาย และ เพศหญิง มีความต้องการให้มีการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ($\bar{x} = 3.86$ และ 4.12 ตามลำดับ) รองลงมาคือ เพศชายต้องการให้มีการจัดทำรายชื่อหนังสือน่าสนใจ ($\bar{x} = 3.70$) ในขณะที่เพศหญิง ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ($\bar{x} = 3.98$)

2) จำแนกตามอายุ พบว่า ทุกกลุ่มอายุมีความต้องการด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94, 3.67, 3.57, 3.88$ และ 3.72 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มอายุ 13-18 ปี อายุ 19-22 ปี และ กลุ่มอายุ 60 ปี มีความต้องการให้จัดกิจกรรมการเล่นเกมนการแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ($\bar{x} = 4.06, \bar{x} = 4.03$ และ $\bar{x} = 4.00$ ตามลำดับ) ในขณะที่ผู้ใช้กลุ่มอายุ 7-12 ปี มีความต้องการให้จัดการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 4.34$) กลุ่มอายุ 23-59 ปี มีความต้องการให้มีการจัดทำรายชื่อหนังสือน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.13$) มากที่สุด

3) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความต้องการให้จัดการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ ($\bar{x} = 4.21$) ในขณะที่กลุ่มที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า กลุ่มที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/วิชาชีพชั้นสูง และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความต้องการให้จัดการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ($\bar{x} = 4.00$, $\bar{x} = 3.90$ และ $\bar{x} = 4.12$ ตามลำดับ)

4) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา พนักงานบริษัท/สำนักงานเอกชน และข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีความต้องการให้มีการเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$, $\bar{x} = 4.13$ และ $\bar{x} = 4.42$ ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอาชีพค้าขาย/รับจ้าง/อาชีพอิสระ มีความต้องการให้มีการเล่นเกมเล่นิทาน ($\bar{x} = 3.76$) และอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ มีความต้องการให้มีการแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 4.33$)

ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ต้องการให้ห้องสมุดจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมค่ายส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 3.98$) การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library ($\bar{x} = 3.95$) เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

1) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความต้องการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$ และ 4.02 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เพศชายมีความต้องการให้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุดเพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$) เพศหญิงมีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.15$)

2) จำแนกตามอายุ ทุกกลุ่มอายุมีความต้องการกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแต่ละกลุ่มอายุต่างมีความต้องการที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มอายุ 7-12 ปี มีความต้องการให้จัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library ($\bar{x} = 4.66$) กลุ่มอายุ 13-18 ปี มีความต้องการให้จัดทำรายการบรรณานุกรมหนังสือใหม่ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library และจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.00$ เท่ากัน) กลุ่มอายุ 19-22 ปี มีความต้องการให้จัดกิจกรรมค่าย ($\bar{x} = 4.08$) กลุ่มอายุ 23-59 ปี มี

ความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัว หรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$) กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความต้องการให้จัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด ($\bar{x} = 4.12$)

3) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทุกกลุ่มการศึกษามีความต้องการการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่านในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความต้องการให้จัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library ($\bar{x} = 4.52$) ในขณะที่ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/วิชาชีพชั้นสูง และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่ ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.01$, $\bar{x} = 4.16$ และ $\bar{x} = 4.17$ ตามลำดับ)

4) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่านในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแต่ละอาชีพต่างมีความต้องการที่แตกต่างกันไป กล่าวคือ นักเรียน/นักศึกษา มีความต้องการให้จัดกิจกรรมค่ายมากที่สุด ($\bar{x} = 4.06$) พนักงานบริษัท/สำนักงานเอกชน มีความต้องการให้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือหนังสือที่ไม่ใช้แล้วมากที่สุด ($\bar{x} = 4.47$) ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีความต้องการให้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ห้องสมุด เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.33$) อาชีพค้าขาย/รับจ้าง/อาชีพอิสระ มีความต้องการให้จัดกิจกรรม ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในครอบครัวหรือชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 3.94$) อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ มีความต้องการให้จัดกิจกรรมค่ายมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$)

3. เปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) จำแนกตามอายุ พบว่า ทุกกลุ่มอายุมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งสามารถสรุปประเด็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้ควรมีการจัดหาหนังสือใหม่ ๆ ที่น่าสนใจให้มากขึ้น รวมไปถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แยกเป็นชั้นหรือฐานเพื่อเล่นเกมสลับของรางวัล ซึ่งห้องสมุดอาจจัดกิจกรรมร่วมกับส่วนราชการอื่น หรือจัดกิจกรรมห้องสมุดสัญจร โดยมุ่งเน้นกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น ตลอดจนการจัดกิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่ตามความสนใจของแต่ละบุคคล และการให้รางวัลกับผู้อ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะให้ห้องสมุดควรมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ด้วย

2. ด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้มีการจัดกิจกรรมตามสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ สถานศึกษา สวนสาธารณะ ถนนคนเดินเพชรบูรณ์หรือตลาดนัด สถานที่ราชการ และโรงพยาบาล โดยเสนอให้จัดกิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กเล็ก ส่วนเด็กโตจัดกิจกรรมในร่มที่เสริมสร้างแรงบันดาลใจและแนวทางในการใช้ชีวิต หากจัดกิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนควรจัดกิจกรรมบริเวณด้านหน้าหรือรอบ ๆ ห้องสมุด หากมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเยอะควรจัดสถานที่รองรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสม นอกจากนี้ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้จัดกิจกรรมในสถานที่ที่มีอากาศไม่ร้อนอบอ้าว

3. ด้านระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้ห้องสมุดจัดทำตารางกิจกรรมในแต่ละเดือนให้ชัดเจน หากกิจกรรมใดมีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมมากห้องสมุดควรขยายเวลาในการจัดกิจกรรมนั้น และการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งควรอิงตามเวลาที่หน่วยราชการให้ความร่วมมือได้

4. ด้านวิทยากรในการจัดกิจกรรม ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้ห้องสมุดเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาบรรยายในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจง รวมไปถึงเชิญวิทยากรที่มีอาชีพเป็นนักพูด นักเขียน หรือดีวีเตอร์ โดยให้นั้นวิทยากรในการจัดกิจกรรมที่เป็นคนหนุ่มสาวและวิทยากรที่มีชื่อเสียงในกลุ่มวัยรุ่น นอกจากนี้ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนยังเสนอว่า วิทยากรควรสอดแทรกความสนุกสนานไปพร้อมกับวิชาความรู้ให้มากขึ้น

5. อื่น ๆ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเสนอแนะให้ห้องสมุดควรขอความร่วมมือจาก สำนักพิมพ์ต่าง ๆ มาร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น และเสนอให้ห้องสมุดเปิดบริการแก่ประชาชน ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า สถานที่ ที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ ห้องสมุดประชาชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ที่ตั้งของ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีที่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง สะดวก ต่อการเดินทาง รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ กรองกาญจน์ วัฒนโสทธิโยธิน (2549 : 78) พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุด ต้องการให้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุด เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ให้บริการและส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านที่เป็นโครงการหรือค่าย ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการ อ่านภายใน 1 วัน และตรงกับวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลพิชา ดังก้อง (2548 : 103) ที่ศึกษาแนวทางการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุในภาคตะวันออก พบว่า ผู้สูงอายุต้องการใช้ห้องสมุดประชาชนจัดกิจกรรมตามอัธยาศัย ในวันเสาร์และอาทิตย์ และงานวิจัย ของ กรองกาญจน์ วัฒนโสทธิโยธิน (2549 : 78) ที่พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนต้องการให้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในวันเสาร์-อาทิตย์และใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 วัน ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจาก ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 23-59 ปี ซึ่งผู้ใช้กลุ่มวัยทำงาน จะมีวันหยุดเสาร์- อาทิตย์ จึงสะดวกเข้าร่วมกิจกรรมได้เพียง 1 วัน

2. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ มีความต้องการให้จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือในระดับมาก โดยมีความต้องการ กิจกรรมการเล่นเกมส์/การประกวดแข่งขันที่เกี่ยวกับหนังสือ การจัดทำรายชื่อหนังสือน่าสนใจและ การเล่านิทาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากกิจกรรมการเล่นเกมส์และการประกวดแข่งขันที่เกี่ยวกับหนังสือ เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้ใช้บริการได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมที่ทำหา ความสามารถ ทำให้ผู้ใช้มีความสนใจ รวมถึงเป็นกิจกรรมที่มีรางวัลตอบแทนอีกด้วย สำหรับการ จัดทำรายชื่อหนังสือน่าสนใจ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้อ่านประหยัดเวลาในการอ่านหนังสือหรือไป ค้นหาหนังสือที่ชื่นชอบด้วยตัวเอง ผู้ใช้บริการสามารถอ่านเรื่องย่อ ๆ จากบรรณานิทัศน์และเลือก หนังสือตามความสนใจได้ทันที ถือเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริการได้อีกทางหนึ่ง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรามิข วรรณมย์ (2547) สำหรับกิจกรรมการเล่านิทาน เป็นกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดู ซึ่งผู้ร่วมกิจกรรมจะได้รับชมทั้งภาพและเสียง รวมถึงได้เห็นลีลาท่าทางของผู้เล่านิทาน ทำให้ดึงดูดความสนใจผู้ฟังได้เป็นอย่างดี และเป็นกิจกรรมที่กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นเด็กเล็กจนถึงเยาวชนชื่นชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี การี และ พิมพรัไพ สมิทธิ์ (2555 : บทคัดย่อ)

ด้านความต้องการการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ ต้องการให้ห้องสมุดจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด(แผ่นพับ/Facebook/Website) เพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ต้องการให้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในครอบครัวหรือชั้นเรียน และกิจกรรมค่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีอยู่ระหว่างช่วงอายุ 23-59 ปี ซึ่งอยู่ในวัยทำงาน มีเวลาเข้าใช้ห้องสมุดจำกัดในช่วงพักเที่ยงหรือหลังเลิกงานเท่านั้น อาจจะไม่สะดวกที่จะติดตามข่าวสารจากป้ายประชาสัมพันธ์หน้าห้องสมุด ถึงแม้ห้องสมุดประชาชนจะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเฟสบุ๊คของห้องสมุดอยู่เป็นประจำ แต่บางกิจกรรมเป็นการประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือกิจกรรมที่มีการดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้ว ทำให้ผู้ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพลาดการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวได้ ในด้านความต้องการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นโครงการหรือค่ายส่งเสริมการอ่านนั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุณี การีและ พิมพรัไพ เปรมสมิทธิ์ (2555 : 11) ซึ่งพบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดอุทยานการเรียนรู้ยะลา มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการมากที่สุด อาจเป็นเพราะกิจกรรมดังกล่าวมีความน่าสนใจสำหรับผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ เนื่องจากมีความหลากหลาย ให้ความสนุกสนาน ให้ความรู้ หรือทั้ง สองประการได้ในขณะเดียวกัน อีกทั้งยังสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ง่าย (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล 2549: 50) สำหรับข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดผู้ให้บริการห้องสมุดประชาชนได้เสนอแนะให้ห้องสมุดประชาชนมีการจัดหาหนังสือใหม่ ๆ ควรจัดกิจกรรมตามสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ สถานศึกษา สวนสาธารณะ ถนนคนเดินเพชรบูรณ์หรือตลาดนัด เป็นต้น ควรจัดทำตารางกิจกรรมในแต่ละเดือนให้ชัดเจน และห้องสมุดควรเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาบรรยายในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจง รวมไปถึงเชิญวิทยากรที่มีอาชีพเป็นนักพูด นักเขียน หรือดีวีเตอร์ โดยให้นั้นวิทยากรในการจัดกิจกรรมที่เป็นคนหนุ่มสาวและวิทยากรที่มีชื่อเสียงในกลุ่มวัยรุ่น นอกจากนี้ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนยังเสนอว่า วิทยากรควรสอดแทรกความสนุกสนานไปพร้อมกับวิชาความรู้ให้มากขึ้น ตลอดจนขอความร่วมมือจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ มาร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านใน

ภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนผลการเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามอายุ พบว่า ทุกกลุ่มอายุมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมแตกต่างกัน ในขณะที่ผลการเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทุกกลุ่มอาชีพมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรมีจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้ใช้บริการ และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและตรงกับความสนใจของกลุ่มเฉพาะต่างๆ ด้วย เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้มีโอกาสเข้าถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความสนใจอย่างแท้จริง
2. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดแสวงหาความร่วมมือหรือ สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกหรือชุมชน รวมถึงสถาบันการศึกษาใกล้เคียง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี
อ.เมือง จ. เพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์ เพื่อความต้องการบริการห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดของ
ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการ
ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อ.เมือง จ. เพชรบูรณ์ ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์ ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะนำไปพัฒนา ปรับปรุงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชน
ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้บริการ แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

☐ 1) ชาย

☐ 2) หญิง

1.2 อายุ ปี

1.3 ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1) ประถมศึกษา

☐ 2) มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

☐ 3) อาชีวศึกษา

☐ 4) อุดมศึกษา

() ระดับปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() อื่น ๆ โปรดระบุ

1.4 อาชีพ

☐ 1) นักเรียน/นักศึกษา

☐ 2) พนักงานบริษัท/สำนักงานเอกชน

☐ 3) ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ

☐ 4) ค้าขาย / รับจ้าง / อาชีพอิสระ

☐ 5) อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2.1 ท่านมาใช้บริการห้องสมุดบ่อยแค่ไหน

☐ 1) ทุกวัน

☐ 2) 2-3 วันครั้ง

☐ 3) 4-5 วัน/ครั้ง

☐ 4) สัปดาห์ละครั้ง

☐ 5) ไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส

2.2 ระยะเวลาที่มาใช้บริการห้องสมุดแต่ละครั้ง

- ☐ 1) น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ☐ 2) 1-2 ชั่วโมง ☐ 3) 3-4 ชั่วโมง ☐ 4) ไม่แน่นอน

2.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือแต่ละครั้ง

- ☐ 1) 15-30 นาที ☐ 2) 30 นาที - 1 ชั่วโมง ☐ 3) 1-2 ชั่วโมง ☐ 4) ไม่แน่นอน

2.4 ท่านอ่านหนังสือจากสื่อประเภทใดมากที่สุด

- ☐ 1) หนังสือ ☐ 2) วารสาร/นิตยสาร ☐ 3) หนังสือพิมพ์
☐ 4) อินเทอร์เน็ต ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2.5 เนื้อหาประเภทใดที่ท่านชอบอ่านที่สุด

- ☐ 1) ความรู้ทั่วไป เช่น ประวัติศาสตร์ ปรัชญา การเมือง ภาษาศาสตร์ การเกษตร ฯลฯ
☐ 2) บันเทิง เช่น นวนิยาย นิทาน เรื่องสั้น

2.6 ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด บ่อยเพียงใด

- ☐ 1) เข้าร่วมทุกครั้ง ☐ 2) เข้าร่วมเป็นบางครั้งขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของกิจกรรม
☐ 3) นาน ๆ ครั้งจึงจะเข้าร่วม ☐ 4) ไม่เคยเข้าร่วมเลย

ตอนที่ 2 ความด้านการจัดกิจกรรม ด้านสถานที่ และสื่อในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการ
ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี

2.1 ความต้องการด้านสถานที่ ระยะเวลา และการใช้สื่อในการจัดกิจกรรม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความต้องการของท่าน

- 1) ท่านคิดว่าสถานที่ใดเหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) ห้องสมุดประชาชน ☐ 2) ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน ☐ 3) โรงเรียน
☐ 4) องค์การบริหารส่วนตำบล

- 2) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

- ☐ 1) ครึ่งวัน ☐ 2) 1 วัน ☐ 3) 2 วัน ☐ 4) 3 วัน
☐ 5) อื่น ๆ โปรดระบุ

- 3) วันที่เหมาะสม

- ☐ 1) จันทร์ - ศุกร์ ☐ 2) เสาร์ - อาทิตย์
☐ 3) วันหยุดนักขัตฤกษ์ ☐ 4) อื่น ๆ โปรดระบุ

2.2 ความต้องการด้านการจัดกิจกรรม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ซึ่งแบ่งระดับความต้องการออกเป็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

ระดับที่ 1 หมายถึงความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับน้อยที่สุด

ระดับที่ 2 หมายถึงความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับน้อย

ระดับที่ 3 หมายถึงความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับปานกลาง

ระดับที่ 4 หมายถึงความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมาก

ระดับที่ 5 หมายถึงความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมากที่สุด

การจัดกิจกรรม	ระดับความต้องการ				
การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ	5	4	3	2	1
1. การเล่าเรื่องจากหนังสือ					
2. การเล่านิทาน					
3. การแนะนำหนังสือในห้องสมุดที่น่าสนใจ โดยบอกรายละเอียด ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์และเนื้อเรื่องย่อ ๆ ของหนังสือ					
4. การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ					
5. การได้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ					
6. การจัดทำรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจ					
7. การอ่านหนังสือให้ฟัง					
8. การเล่นเกมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ เช่น ทายปัญหา การจัดประกวดการเล่านิทาน					
9. การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ เช่น ละครหุ่น					
ด้านการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การอ่าน					
1. การจัดทำรายการบรรณานุกรมหนังสือใหม่					
2. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (แผ่นพับ/Facebook/Website) ห้องสมุดเพื่อแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
3. การจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
4. การออกร้านหรือการจำหน่ายหนังสือ					
5. การแลกเปลี่ยนหนังสือมือสอง หรือ หนังสือที่ไม่ใช้แล้ว					
6. การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ Mobile library					
7. การจัดทัศนศึกษา/ดูงาน ตามแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดเพชรบูรณ์					
8. การจัดกิจกรรมค่าย เช่น ค่ายการรักการอ่าน ค่ายส่งเสริมการอ่าน ค่ายภาษาอังกฤษ ฯลฯ					
9. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นำไปสู่การอ่าน เช่น การ					

พับกระดาษ การประดิษฐ์ของเล่น ฯลฯ					
10. การจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ภายในครอบครัว หรือ ชั้นเรียน เช่น อบรมเทคนิคการเล่านิทาน การ ทำหนังสือทำมือ การทำหนังสือนิทาน					
11. กิจกรรมอื่น ๆ โปรดระบุ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนเฉลิมราช
กุมารี จังหวัดเพชรบูรณ์

4.1 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

4.2 ด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม

4.3 ด้านระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

4.4 ด้านวิทยากรในการจัดกิจกรรม

4.5 ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนำในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล นางสาวนงลักษณ์ ยุทธศิลป์
Ms. Nonglak Yuttasinseewee

2. หมายเลขบัตรประชาชน

3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

4. ตำแหน่งทางวิชาการ -

5. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

สาขาวิชา สารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000

โทรศัพท์ 056-711135 ต่อ 1303 , 086-8507802, E-mail :

nyutta@gmail.com

6. ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น

6 สาขาวิชาการที่มีความชำนาญ/เชี่ยวชาญ

การบริหารจัดการห้องสมุด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

พฤติกรรมสารสนเทศ

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

1) งานวิจัย เรื่อง สภาพห้องสมุดโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย พ.ศ. 2544

2) งานวิจัย เรื่อง พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์ พ.ศ. 2558

3) งานวิจัย เรื่อง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิม
ราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2560

4) บทความวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิธีสังคมมนุษย์ (TCI กลุ่มที่ 2) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2559

4) การนำเสนอบทความวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาของนักศึกษาคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในการประชุมวิชาการระดับชาติ
และนานาชาติ 4th CASNIC ณ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย จ.ขอนแก่น วันที่ 6-7 ตุลาคม ๒๕๕๙

5) การนำเสนอบทความวิจัย เรื่อง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผู้ใช้บริการห้องสมุด
ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดเพชรบูรณ์ นำเสนอในงานการประชุมวิชาการระดับชาติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมหมื่นจง อาคาร
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์